

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III

Kiadótulajdonos:
"JÓESTÉT!" Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. MÁRCIUS 21.
VIII. évfolyam, 77. szám.

Kedd

London, Páris, Moszkva és Washington összefognak a németek további terjeszkedése ellen

Anglia a minimumra lazította a Harmadik Birodalommal diplomáciai kapcsolatait - A Szovjet nem ismeri el a cseh területek megszállását - Amerika milliós hadsereggel készül... - Kárpátalja új alkotmánya

Daladier megkapta a korlátlan felhatalmazást

A nemzetközi események tovább kavarognak anélkül, hogy a kibontakozás és a végleges megoldás módzatai megjósolhatók volnának. A helyzetet még feszültebbé tette, hogy Anglia meglazította diplomáciai kapcsolatait Németországgal az orosz szovjet nem ismerte el Csehszlovákiának a német birodalomba való bekebelezését. Berlin átmeneti jelleggel visszahívta londoni nagykövetét, Amerika pedig milliós hadsereggel készül fel minden eshetőségre. A legújabb eseményekről a következő értesüléseink számolnak be:

AMERIKA NÖVELI LÉGI HADEREJÉT

(WASHINGTON.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint az Északamerikai Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy óriási mértékben fogja emelni repülőgépeinek számát, a pilóták kiképzésére pedig még az eddiginél is fokozottabb gondot fordít.

FRANCIAORSZÁG FOKOZZA A HADITERMELEST ÉS MÓDOSITJA A VÉDERŐ-TÖRVÉNYT

(PÁRIS.) (Rador.) A kormánynak rendkívüli, korlátlan hatalommal való felruházásáról szóló törvény megszavazása után a francia hadügyminisztérium első intézkedése az lesz, hogy lényegesen felemeli a tényleges szolgálatban levő haderő számát és kiszélesíti a tartalék kereteit. A hadfelszerelési ipar teljesítőképességét nagy mértékben növelik és főleg az elsőrendű anyagok gyártását fogják fokozni. A kormány további terve az, hogy a törvényhozás két házatól kapott korlátlan felhatalmazás alapján azonnal módosítja a nemzet megszervezésének háború esetére szóló törvényt és a módosítás alapján lényegesen fokozza a polgári lakosságnak hadi célokra való igénybevétele lehetőségét is.

PITTMAN AMERIKAI SZENÁTOR TÖRVÉNYJAVASLATA A HADVISELŐ ÁLLAMOKKAL SZEMBEN

(WASHINGTON.) (Rador.) Pittman szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke ma, hétfőn törvénytervezetet nyújtott be a szenátusba, amely hatályon kívül akarja helyezni az Északamerikai Egyesült Államoknak háború esetén való semlegességéről szóló törvényt. Pittman szenátor törvényjavaslata értelmében az Egyesült Államok elnökének kötelessége, hogy

legkésőbb 30 napon belül a hatalmak között kitörendő konfliktus esetén nyilvánosan megjelölje azokat az államokat, amelyek a háborús konfliktusban részt vesznek. Az amerikai köztársasági elnök részéről megnevezendő államokkal szemben - Pittman szenátor törvényjavaslata értelmében - Amerika a következő megszorító intézkedéseket köteles azonnal fogadtatni:

1. Az amerikai hajók részére tilos, hogy utasokat, vagy árut szállítsanak közvetlenül, vagy közvetve az amerikai köztársasági elnök részéről hadviselőnek megjelölt államok részére.
2. A hadviselő államok nem kap-

hatnak Amerikából hadianyagot még abban az esetben sem, ha vásárlásait azonnal és készpénzben fizetnék is ki.

3. Az amerikai kormány nem nyújthat hitelt egyetlen hadviselő államkormánya részére sem.

A törvényjavaslathoz foglalt tilalmi rendelkezések nem vonatkoznak arra az esetre, ha valamely államban polgárháború törne ki.

Pittman szenátor törvényjavaslata teljesen magánkezdeményezésű, személyes jellegű és azt a szenátor nem az amerikai kormány ösztönzésére nyújtotta be a törvényhozás háza elé.

A francia köztársaság elnöke Londonban tanácskozik

(PÁRIS.) (Rador.) Albert Lebrun, a francia köztársaság elnöke holnap, kedden látogatást tesz Londonban. Londoni útjának a jelenlegi nemzetközi helyzetben és külpolitikai viszonyok között fokozott jelentőséget tulajdonítanak. A francia köztársasági elnök Chamberlain angol kormányfővel és Halifax külügyminiszterrel fogja meg tárgyalni a legutóbbi nemzetközi eseményeket és az általános európai helyzetet. Lebrun londoni útjára elkíséri Brant francia külügyminiszter is.

BEFEJEZÉST NYERT A KÁRPÁTALJA MEGSZÁLLÁSA

(BUDAPEST.) (Rador.) A magyar honvédség vezérkara szombaton este 20 órakor kiadott hivatalos jelentése szerint a Kárpátalján a tisztogatási munka teljes mértékben folyik és a magyar csapatok a előírt program szerint folytatták a kárpátaljai területek megszállását. A honvéd vezérkar vasárnap reggel kiadott jelentése szerint Kárpátalja területének megszállása a magyar csapatok részéről befejezést nyert. A megszállott területen mindent azonnal bevezették a katonai közigazgatást. A jelentés hangsúlyozza, hogy ez az utolsó jelentés, amelyet a kárpátaljai katonai mozdulatokról a honvéd vezérkar kiadott.

MEGVALÓSULT A KÖZÖS LENGYEL-MAGYAR HATÁR

(VARSÓ.) (Rador.) Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és Smigly Ridz lengyel marsall szívélyes hangú üdvözlő táviratot váltottak abból az alkalomból, hogy Kárpátaljának a magyar csapatok részéről történt teljes el-

foglalásával megvalósult a közös lengyel-magyar határ. Az Expressz Porannay a lengyel-magyar határ megvalósulásával kapcsolatosan azt írja, hogy a magyar honvédség megszállta az összes Lengyelország felé vezető átjárókat is. A lap jelentése szerint a Sics gárdák a legutóbbi napokban már alig tudtak ellenállást kifejteni az előnyomuló magyar csapatokkal szemben. Kárpátalja ruszin lakossága rendkívül elkéseredett a cseh köztisztviselőkkel szemben, akik közül számosat családtagjaikkal együtt meggyilkoltak. A megszálló magyar csapatok főparancsnoksága vasárnap reggel rendeletet adott ki, amelyek értelmében a Sics gárdának azokat a tagjait, akiket a kezükben fegyverrel, vagy más hadifelszereléssel fognak el, a helyszínen agyonlövök.

KÉSZÜL KÁRPÁTALJA ÖNKOMÁNYZATÁNAK TERVEZETE

(BUDAPEST.) (Rador.) Gróf Teleki Pál miniszterelnök elnökletével tegnap minisztertanács volt, amelyen a Kárpátalja részére adandó önkormányzat tervezetének kidolgozását kezdték meg. A tanácskozáson részt vettek gróf Bethlen István, Imrédy Béla és Darányi Kálmán volt miniszterelnökök is.

AMERIKA EGYMILLIÓ EMBERT ÁLLITHAT FEGYVERBE

(NEWYORK.) (Rador.) A Newyork Times jelentése szerint az amerikai nemzetvédelmi minisztérium legújabb tervezete szerint a tengerészeti és légi flottát olyan hatalmassá fejlesztik, amilyennel a világ egyetlen más állama

sem rendelkezhetik. Az amerikai hadfelszerelési ipar gyártási képességét olyan nagyra fokozták, hogy évente 11 ezer repülőgépet készíthet, az amerikai hadiüzemek pedig még az eddiginél is nagyobb mértékben gyárthatják a fegyvereket és a löszert. A nemzetvédelmi minisztérium terve szerint szükség esetén Amerika egymilliós hadsereget állíthat fel és használhat a szükségesnek mutakozó veszélyeztetett helyeken.

BERLIN ÉS LONDON KAPCSOLATAI ERŐSEN MEGLAZULTAK

(PÁRIS.) (Rador.) A Le Temps részletesen foglalkozik a legutóbbi nemzetközi események várható következményeivel és megállapítja: Anglia berlini nagykövetének Londonba való visszarendelése „a hosszabb és részletesebb tanácskozási” tulajdonképpen azt jelenti, hogy Anglia és Németország között a diplomáciai kapcsolatot a legminimálisra lazították és hogy a nemzeti szocialista Németország és az Anglia közötti egyeztető tárgyalások lehetőségége átmenetileg megszűnt.

ELMULT AZ UDVARIASSÁG IDEJE

A Journal des Debats a következőket írja: Lengyelország, a Balti államok, Magyarország, Jugoszlávia és Románia részére elmúlt az udvariassági és előzékeny magatartás ideje. Megszűnt az egyensúly számítgatásának lehetősége és a további várakos időpontja. Ezek az államok most valamennyien készenlétben kell, hogy legyenek és döntő módon elhatározzák, hogy milyen irányban, ki mellett, vagy ki ellen foglalnak állást.

A PÁRISI CSEH KÖVET MÉG A HELYÉN VAN

(PÁRIS.) (Rador.) Ossuski, Csehszlovákia párisi követe még mindig folytatja tevékenységét. A követ nem hagyta el a követség épületét és megszakítás nélkül ellátja a Franciaországban élő cseh állampolgárok érdekeinek képviselését és védelmét.

HAZARENDELTEK A LONDONI NÉMET NAGYKÖVETET

(LONDON.) (Rador.) Von Dirksen, Németország londoni nagykövete kormánya rendeletére elhagyta állomáshelyét és Berlinbe utazott, hogy részletesen tájékoztassa kormányát Anglia álláspontjáról a legutóbbi nemzetközi eseményekkel kapcsolatban.

ELKERÜLHETETLEN!

(BUDAPEST.) (Rador.) A kormány felhivatalos jellegű lapja, az „Új Magyarország” utal arra, hogy magában a kormánypártban a radikális elemek tulsúlya és befolyása egyre jobban érvényesül és ennek a befolyásnak érvényesülése igen érdekes eredményeket hozhat. A lap meggyőződése szerint abban az esetben, ha Szlovákia Magyarországhoz kívánna csatlakozni — már pedig a lap szerint ezt fogja kívánni — Németország nem szegülhet ellen ennek a kívánságnak. Ennek ellenében Németország joggal elvárhatja Magyarországtól támogatását az esetleges konfliktus esetén, amely konfliktus kitörése úgy látszik — fejezi be fejtegetését az Új Magyarország — elkerülhetetlen.

A SZOVJET ÁLLÁSPONTJA A CSEH KÉRDÉSBEN

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass orosz távirati iroda a következő hivatalos jelentést közli:

Von Schulenberg, Németország moszkvai nagykövete kormányától kapott utasítás alapján az orosz szovjet kormány tudomására hozta azt az ugynevezett egyezményt, amelyet március 14-én kötöttek a cseh népek Németország protektorátusa alá való helyezésétől. A március 17-én átadott jegyzékben a német nagykövet tudomására hozta az orosz szovjet kormányának a német kancellárnak azt a nyilatkozatát is, amelynek értelmében Cseh- és Morvaországban német fenhatóságot létesítettek. A jegyzékekre Litvinov külügyi népbiztos a következő választ adta:

„Van szerencsém igazolni a március 16-án és 17-én kelt és a szovjet kormányhoz intézett jegyzékek vételeit, amelyekben közlik, hogy „Cseh hiát” a német birodalomhoz csatolták és ezeket a területeket német protektorátus alá helyezték. Lehetséges volna az is, hogy egyszerű hallgatással térjünk napirendre a két jegyzék felett, amely hallgatásunk azt a benyomást keltené, mintha közömbösök, érdektelenek volnánk a csehszlovákiai eseményekkel kapcsolatban. A szovjet kormány azonban úgy hiszi: szükséges, hogy reális választ adjon a csehszlovákiai eseményekkel kapcsolatban:

1. A német nyilatkozat bevezető részében kifejtett politikai és történelmi felfogás annak érdekében, hogy érvekkel támassza alá és jogosnak minősítse a csehszlovák állam bekebelezését, mint amely állam a zavargások állandó tüzfészke és az európai béke veszélyeztetője volt — egyáltalában nem helytálló. Bár ebből az indoklásból következik a német birodalom felfogása szerint annak szükségessége, hogy fokozott gondot fordítson erre. A szovjet kormány ezt az eljárást még sem ismerheti el jogosnak. Az igazság az, hogy a világháború után a csehszlovák köztársaság azok közé az Európában ritka államok közé tartozott, amely békés bel- és külpolitikát folytatott és ezt a békét ténylegesen biztosította is.

2. A szovjet kormány nem ismer egyetlen olyan államot sem, amelynek alkotmánya felhatalmazást adna a kormányelnöknek — anélkül, hogy a nép erre vonatkozó véleményét kikérné — hogy egyszerűen megszüntesse valamely állam létezését és függetlenségét. Nehezen engedhető meg és képzelhető el, hogy valamely nép önként hozzájáruljon függetlenségének megsemmisítéséhez és országának más államhoz való hozzácsatolásához. Annál kevésbé tételezhető ez fel a cseh népről, amely századokon keresztül harcolt függetlenségéért és 20 éven keresztül meg is őrizte ezt a függetlenségét. Haha csehszlovák köztársasági elnöknek, aki a vonatkozó egyezményt március 15-én Berlinben aláírta, nem volt korlátlan felhatalmazása erre népe részéről és eljárása éles ellentétben áll a cseh alkotmány 64. és 65. szakaszaival, valamint a cseh nép akaratával. Következésképpen eljárása ebben a kér-

désben nem minősíthető törvényesnek.

3. Valamely nép szabad akaratának megnyilvánulási lehetőségét nem lehet helyettesíteni egy, vagy két személy aláírásával, bármennyire is alárendeltje legyen a nép ezeknek a vezetőknek. Adott esetben a cseh nép egyáltalában nem fejezte ki szabadon véleményét és álláspontját ebben a kérdésben, a népszavazásról pedig még csak szó sem volt.

4. Miután pedig a cseh nép egyáltalában nem nyilvánította véleményét és akaratát országának a német csapatok részéről történő megszállása kérdésében és a német csapatok eljá-

rásában támadást és sértést lát saját nemzeti léte és országa függetlensége ellen és mert a cseh nép a maga részéről egyáltalán nem fenyegette az általános békét, hanem ellenkezőleg, a német csapatok bevonulása és fenyegetése zavarta meg a közép-európai politika stabilitását, riadalmat keltve egész Európában és ezzel az államsinnel megrendítve a népek biztonságába vetett hitet, van szerencsém közölni, hogy a szovjet kormány ezt a lépést nem ismeri el jogosnak és igazságosnak. Van szerencsém arra kérni, szíveskedjék ezt az álláspontunkat kormánya tudomására hozni.

Chamberlain beszámolt a királynak

(LONDON.) (Rador.) Chamberlain miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg György angol király előtt, aki nek beszámolt a külpolitikai helyzetéről.

COULONDRE VISSZATÉRT PÁRISBA

(BERLIN.) (Rador.) Coulondre, Franciaország berlini nagykövete elhagyta a német fővárost és Párisba utazott.

A MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER RÓMAI UTJA

(RÓMA.) (Rador.) Cortiera dela Sera jelentése szerint április hó folyamán Csáky magyar külügyminiszter Rómában hivatalos látogatást tesz.

HUDSON VARSÓBA ÉRKEZETT

(VARSÓ.) Hudson angol külkereskedelmi államtitkár Londonból jövet a lengyel fővárosba érkezett.

HITLER BERLINBEN

(BERLIN.) (Rador.) Hitler kancellár

Mit ír a francia sajtó?

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok továbbra is bő részletességgel foglalkoznak a nemzetközi eseményekkel és a csehszlovákiai helyzettel. A Le Jour és az Echo de Paris a következőket írják: „Kétségtelen, hogy Hitler nem szándékozik megállni azon az uton, amelyen elindult. Azoknak az országoknak, amelyekkel szemben nincs étvágy, egyszerűen azt mondja: nem kellesz nekem. Ilyen körülmények között a többi érdekelt nemzeteknek arra kell törekedniük, hogy egységes erőttömbbe tömörüljenek és hívják segítségül a nagyhatalmakat, hogy megállítsák további útján azt a hódító, aki eddig mindig a mások vállán emlékedt a magasba.” A Le Figaro azt írja, hogy Európa léte nem lehet ilyen állandó kellemetlen meglepetéseknek, áldozatoknak és zsákmányolásnak kiténni. „Lehetetlen, hogy ilyen feltételek mellett tovább éljünk együtt! A türelemnek is van határa és az állandó jogsértésekkel szemben végre erélyes ellenállást kell megszervezni.” A Petit Parisien azt írja hogy „Lord Halifax angol külügyminiszter és a nagyhatalmak követelnek szombatesti tanácskozásán felmerült az a terv, hogy a négy nagyhatalom: Franciaország, Anglia, Oroszország és Amerika együttes fellépéssel kísérelje meg a béke megmentését és közös eljárással állítsák meg Németország várható további támadásait!”

CAFOLNAK A HORVÁTOK

(ZÁGRÁB.) (Rador.) A Harvatsky Denik, a horvát párt lapja megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Macsek horvát vezér külföldi közbelépés igénybevételeit akarná, a horvát kérdés megoldása végett.

MOSCISKY A LENGYEL NÉP HIVATÁSÁRÓL

(VARSÓ.) (Rador.) Pilsudszky marsall névnapjának ünnepe alkalmával Moscicki lengyel köztársasági elnök beszédet mondott, amelyen azt hangoztatta, hogy Lengyelországnak nem szabad sorsát hozzákötnie egyetlen államhoz sem, mert a lengyel nép szabadsága évszázados harcok gyümölcse. „A lengyel népet nagyra kell növeljük — fejezte be beszédét a lengyel köztársasági elnök — hogy nemcsak számbeli nagyságával és gazdasági kincseivel, hanem szellemi erővel is az első között legyen.”

vasárnap este 19.30 perckor érkezett Berlinbe. Az állomáson Göring marsall Ribbentrop külügyminiszter, Göbbels propagandaügyi miniszter, valamint Olaszország, Japán és Magyarország követei üdvözölték. Az állomásról a kancellári palotához vezető útvonalon óriási tömeg sorakozott fel, amely lelkesen ünnepelte a Führert.

HIVATALOS FRANCIA JELENTÉS

(PÁRIS.) A szenátus ülése után értekezet volt a hadügyminisztériumban. Az értekezet után hivatalos közleményt bocsájtottak ki, amely szerint Daladier az értekezet folyamán beszámolt azokról az intézkedésekről, amelyeket a parlament felhatalmazása alapján hozni szándékozik. Ezeket az intézkedéseket egyébként jóváhagyás végett a Lebrun elnöklete alatt összeülő államtanács elé viszik.

LEBRUNT AKARJÁK TOVÁBBRA IS KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKNEK

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a parlament igen nagy részének az a véleménye, hogy a helyzet megköveteli, hogy Lebrun maradjon meg továbbra is a köztársaság elnöki székhelyén, mivel igen gazdag kül- és belpolitikai tapasztalata van, amelyről igen sok alkalommal bizonyítékot is adott. Illetékes politikai körök úgy vélik, hogy közvetlenül Londonból való visszatérése után a vezető politikai személyek arra fogják kérni, hogy fogadja el köztársasági elnöki megbízatásának megújítását.

BIZAKODÓ AZ ANGOL LÉGÜGYI MINISZTER

(LONDON.) (Rador.) Kingsley Wood, az angol birodalom légügyminisztere parlamenti felszólalás alkalmával a következőket mondotta Németországnak a Csehszlovákiában tett lépésére vonatkozólag: „A történelem azt mutatja, hogy a kis és nagy nemzetek kebelében mindig volt egy lappangó ellenállás az idegen uralom ellen. Az ilyen uralkodásra törő igyekezet igen ritka esetben sikerült és csak nagyon rövid ideig tartott. Az a meggyőződés, hogy bizalommal tekinthetünk a jövő elé. Londonban egyébként ma, hűtőn ült össze a minisztertanács, dél után pedig Chamberlain nyilatkozni fog a képviselőházban.

TÁRGYALÁSOK A TISZTESSÉGES BÉKE ÉRDEKÉBEN

(SARAGOSSA.) (Rador.) Sunner, a nemzeti Spanyolország belügyminisztere kijelentette, hogy a tisztességes béke megkötése érdekében tárgyalások folynak a köztársasági Spanyolország kormányával.

(MADRID.) (Rador.) Basteiro, a nemzetvédelmi tanács külügyminiszterének rádióbeszéde mély benyomást keltett a köztársasági spanyol lakosság körében, amely reméli, hogy sikerül a tisztességes békét megkötni az összes spanyoloknak hazájuk iránt érzett lelkes szeretete alapján. De még ha ez nem is sikerülne, jelenti a Havas tudósítója, a köztársasági haderő elhatározta, hogy minden feltétel nélkül is hajlandó a fegyvert letenni és a polgárháború megsemmisítésének véget vetni.

PALESZTINÁBAN UJRA FELLÁNGOLT A TERROR

(JERUZSÁLEM.) (Rador.) Palesztinában szombaton ismételen sorozatos incidensek voltak. Názarethben több bomba robbant és a robbanásoknak több emberélet esett áldozatul. A hatóságok megtiltották, hogy a lakosság este 9 óra után az utcákon tartózkodjék. Az egyik felrobbant bomba súlyosan megsebesített egy svájci állampolgárt. Názarethben tiltakozó sztrájkot mondtak ki az összes hatóságok és a karhatalom állandó riadókészültségben van.

DÉLAFRIKA IS FELKÉSZÜL

(LONDON.) (Rador.) Az afrikai Johannesburgban kivételes intézkedéseket fogantatosítottak. Az összes tartalékosokat tényleges szolgálatra hívták be. A villamosműveket, a rádióállomást és a középületeket a karhatalom megszállta és fokozott őrizet alá vette. Három légiügyi osztagot Roberts Leights mellett a határ közelében helyeztek el. Ezeknek a rendkívüli intézkedéseknek foganatosításáról senki nem hajlandó felvilágosítást adni, de valószínűnek tartják, hogy a kivételes intézkedéseket az európai helyzet következtében rendelték el. A hatóságok joggal tartanak attól, hogy helyi jellegű zavargások törnek ki. Nagy nyugtalanságot keltett az a hír, amely szerint Németország megszorított intézkedéseket fogantatosít a kivándorolni készülő zsidósággal szemben. Szombaton nagyszabású tüntetés volt, amelynek elfajulását a katonai karhatalom közbelépése megakadályozta.

A SENÁTUS IS TELJHATALMAT ADOTT DALADIERNEK

(PÁRIS.) (Rador.) A francia szenátus vasárnapi ülésén terjesztették elő a kormány kivételes hatalommal való felruházásáról szóló törvényjavaslatot. A szavazás során 286 szavazattal 17 ellenében általánosságban elfogadták a kivételes felhatalmazást adó törvényt. Szavazás előtt Daladier hangoztatta, hogy rendkívül súlyos, drámai helyzet alakult ki, amely megköveteli, hogy Franciaország energikusan szálljon szembe az eseményekkel. Franciaország volt az egyetlen nemzet, amely az elmúlt év szeptemberében a nemzetközi események hatása alatt milliós hadsereget volt kénytelen mozgósítani. Franciaország Runciman lordnak jelentése alapján, amely szerint a németek nem tudnak együtt élni a csehekkel, járult hozzá a szudétavidékeknek Németországhoz való csatolásához. Nem sajnálja ezt az elhatározását, mint ahogyan sem sajnálja egyetlen kijelentését sem a francia-német viszony megjavítása érdekében. Most azonban a müncheni egyezményt Németország egyoldalúan felborította és ezzel együtt megsemmisítette a francia-német egyezményt is. Mikor a szónok beszédében ezt a megállapítást tette, a szenátus összes tagjai felálltak és meleg tüntetést rendezett Csehszlovákia mellett, amelynek megeremtése érdekében Franciaország a maga részéről hatékonyan működött közre.

— Lehetséges — mondotta beszéde további során Daladier — hogy Franciaország rövidesen újból súlyos veszélyekkel kénytelen szembenézni és ezért kéri a kormány a teljhatalmu felhatalmazást. Utalt arra, hogy a munkáosztály már készséggel hozzájárult ehhez a kivételes felhatalmazáshoz, amikor szívesen vállalta, hogy heti 48 óra 50 órán keresztül is dolgozik a nemzetvédelmi célok érdekében. Átértem a felelősség sulyát, amely vállaimra nehezedik, de magam mögött érzem az egész francia nemzet támogatását és így nem riadok vissza a feltornyosuló nehézségtől — fejezte be Daladier beszédét — amelyet a szenátus tagjai felállva hosszasan megtapsoltak.

HENDERSON JELENTÉST TETT HALIFAXNAK

(LONDON.) Henderson, Anglia berlini nagykövete, aki visszaérkezett az angol fővárosba, kihallgatáson jelent meg Halifax külügyminiszternek, aki vele több, mint 3 óra hosszat tanács-

kozott. A nagykövet jelentéstétele után Halifax Chamberlain miniszterelnököt kérésre fel és vele folytatott hosszas tanácskozást.

FRANCIAORSZÁG ÉS SVÁJC EGYÜTTMŰKÖDÉSE

(BERN.) A Reuter jelentése szerint a svájci államtanács és a francia kormány elhatározta, hogy a két állam a jövőben a legszorosabb gazdasági és katonai együttműködést fogja kifejteni.

LAVAL RÓMÁBA MEGY

(RÓMA.) Laval volt miniszterelnök közelebről Rómába utazik, hogy közvetlen tárgyalásokkal kísérelje meg a francia—olasz ellentétek kiegyenlítését. Olasz részről Laval látogatásának hírére se nem cáfolják, de nem is erősítették meg.

HITLER VÁLASZOL A BIRÁLATOKRA

(BERLIN.) A német birodalmi gyűlést közelebről összehívják. Hitler vezér és kancellár ezen a gyűlésen fog válaszolni a legutóbbi nemzetközi eseményekkel, személy és Németország ellen elhangzott bírálatokra és támadásokra. Beavatott forrásból származó híradások szerint a vezér éppen olyan éles hangot fog használni bírálói ellen, mint a kritikusok ő ellene és Németország ellen használtak.

Kártya, nő, ital . . . !

(BUDAPEST.) Néhány nappal ezelőtt a postavezérgazgatóság bizalmas nyomozásra kérte fel a rendőrséget. Több panasz érkezett a postai postautalványokon feladott összegek elkallódása miatt. A nyomok a 70. számú postahivatalba vezettek és a gyanú Bolyos Sándor postafőtisztre terelődött. Napokig tartó megfigyelés után kétségtelen bizonyossággal megállapították, hogy a postafőtiszt követi el a sikasztásokat. Tegnap délelőtt előállították a főkapitányságra, ahol beismerte, hogy valóban visszaéléseket követett el oly módon, hogy a postautalványokra ráhamisította a pénzüsszegek átvételét. Összesen 6675 pengőt sikasztott el Bolyos Sándor. Mikor megkérdezték, hogy miért követte el tettét, egykedvűen legyintett:

— Kártya, nő, ital — felelte Bolyos Sándort őrizetbe vették.

— Légi aknamező. Londonból jelentik: H. J. Muir tüzérőrnagy érdekes „légi aknamezőt” talált fel, amely állítólag védelmet nyújt légitámadások ellen. A találmány lényege a nemrég szabadalmazott „repülő akna”, amely könnyű fémből készült, tíz centiméter hosszú gyutaccsal és óraszerkezettel ellátva és amelynek súlya megtöltve 20 dkg. Ezt a bombát tizenkét méter hosszú vékony drót-meteorológiai légkömbhöz erősítik. A feltaláló terve szerint egyszerre többszáz ilyen bombalégkömböt bocsátanak fel; ezeket a szél bizonyos irányba és magasságba tereli, ahol aknamezőként zárják el a légűrt. Ellenőrzéses repülőgépek érintésétől azonnal felrobbannak. Ha a várt támadás elmarad, a bombákat bizonyos idő múlva óraszerkezetük robbantja fel.

— Nagy tömeg hamis dollár-bankjegy közeledik Anglia felé. Londonból jelentik: A Scotland Yardot az amerikai rendőrség értesítette, hogy nagy tömeg hamisított dollár-bankjegy van utban az Óceánon át Anglia felé. A dollárhamisítóknak sikerült a bankjegyeket Anglia felé induló hajókra csempészniük. Az angol rendőrség most napok óta szemmel tartja a kikötőket és az angol bankokat is detektívek szállták meg, hogy a pénzhamisítókat minél előbb leleplezhessék és ártalmatlanná tehessek. Az amerikai rendőrség arra is figyelmeztette a szigetország hatóságait, hogy a bankjegyek kitűnő hamisítások.

Volosin, Kárpátalja volt miniszterelnöke elutazott Romániából

A román kormány menedéket ad a kárpátaljai menekülteknek

(BUCURESTI.) (Rador.) Volosin apát, Kárpátalja volt miniszterelnöke tegnap elhagyta Temesvárt és Zágráb felé utazott el. A sajtónak adott nyilatkozatában Volosin köszönetét fejezte ki II. Károly király öfelségének és a román kormánynak a szívélyes vendéglátásért, amelyben őt és a menekülő ukrán népet részesítették.

— Romániában megkaptuk azt a támogatást és segítséget — mondotta a volt miniszterelnök — amelyre ezek voltak a menekültek, gondoskodva a Kárpátalján lakó románokról be-

szerve elmondotta, hogy azok az uralma alatti időben a legteljesebb szabadságnak örvendtek és óhajtja, hogy ez a szabadság a jövőben is meglegyen.

A fővárosi lapok egyébként nagy cikkekben foglalkoznak a román határra érkező menekültek helyzetével, közlik azt a rendeletet, amely szerint az illetékes közigazgatási és közegészségügyi hatóságok kell pártfogásuk alá vegyék a menekülteket, gondoskodva élelmiszerükről és elhelyezésükről.

Lezuhant a sztratoszféra-repülőgép -- 8 halott, félmillió dollár anyagi kár

(WASHINGTON.) Legújabb típusú és legmodernebb felszerelésű sztratoszféra-repülőgép De Adler közelében, Seattle környékén lezuhant. A repülőgép kísérleti utat tett a sztratoszférában. Tizenegy utassal emelkedett szé-
ditő magasságba, ahonnan eddig még

meg nem állapított okokból és körülmények között lezuhant. Utasai közül nyolcan szörnyethaltak, hárman ejtőernyővel leereszkedtek, de ezek is életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Az óriási repülőgép pozdorjára zúzódt. Az anyagi kár félmillió dollár.

SELECT MOZGÓ

MATINÉ

Játékosok

Izzalmas kalandorfilm a hamiskártyások életéből. Fősz.: CLARE TREVOR, AKIM TAMIROFF.

URANIA MOZGÓ

CSAK NÉHANY NAPIG: CLAUDETTE COLBERT, HERBERT MARSHALL kiváló duó egyetlen alakja

ZAZA

egy színésznő szerelme.

Megható bucsulevelet irt barátjának Taorminából a közismert filmszakember

Kürschner Jenő bejelentette, hogy anyjával és két testvérrel együtt a tengerbe öltözött

(BUDAPEST.) Mélységesen megdöbbentő bucsulevelet kapott tegnap reggeli postájával egy ismert magyar film producer, aki nem óhajtja magát megnevezni. A levél Taorminából érkezett Kürschner Jenőtől, az Universal egykori, ismertnevű gyártási vezetőjétől. Kürschner volt az aki annak idején Berlinben az első olyan filmet készítette, amelyben magyarok játszottak s így igen sokszor dolgozott együtt híres magyar színészekkel, köztük Somlay Artúrral, Sacy von Blondellel és másokkal, akik még bizonyára emlékeznek rá. A páratlanul szorgalmas fiatal ember öszekötésben volt Bolváry Gézával, Korda Sándorral, Kertész Mihállyal, Zsoldos Andorral is, közös munkájuk nem egy filmet emelt a világ karrier útjára.

Berlinből Kürschner Olaszországba ment s itt a Pittaluga-filmvállalatnál helyezkedett el. Magyar kapcsolatait nem szakította meg. Ha magyar színész vagy filmember Olaszországba ment, Kürschner felkereste, vagy ő ment Kürschnerhez látogatába s így az alábbi levél filmkörökben és Berlinben járt színészek között bizonyára megrendítő hatást keltett.

A szerencsétlen, hanyatott sorstu Kürschner Jenő levelének egy-egy részlete így hangzik:

„Ma, életem utolsó óráiban Önre gondolok. Ugyanis hetvenhárom éves anyámmal, öcsémrel s hugommal együtt önkéntes halálba kényszerülök. Kövekkel tömjük tele zsebeinket, nehogy felbukkanjunk a tengerből

Azért: A föld egyik legszebb pontját választottuk ki, hogy az élettől megváljunk.

Aláírás

Régi barátsággal: Kürschner Jenő.

A bucsulevél bélyegzője Taormina, III. 11. A levél belső kelte: Taormina, március 11-én. Nyugodt, szinte kaligra fikus írás, az izgalomnak nyoma sem látszik rajta. Pesti rokonairól — valószínűleg vannak ilyenek — nem tesz említést Kürschner Jenő, a bucsun kívül csak néhány egyszerű, meleg szóval mond köszönetet a címzettnek, a támogatásért és az újfély üdvözlésért.

A pesti ismerős megdöbbenve olvasta a drámai bucsut s meg van győződve róla, — ismerte Kürschner Jenő megmondoltságát és elhatározásainak megmáshatatlanságát, — hogy a szerencsétlen ember egész családjával együtt valóban megvált az élettől a taorminai szirték között.

VI. György meglátogatta Anglia féltve őrzött hadi-anyag-gyárát

(LONDON.) Az angliai sok milliárdos fegyverkezési munka a legerélyesebb ütemben folyik. Az adófitetők arról a rengeteg pénzről és annak hováfordításáról legfeljebb az újságok egy-egy fényképéből, vagy ellenőrizhetetlen számadataiból értesülnek. Néha át-

vonul egy-egy nagyobb angol városon valamilyen ponyvával letakart motor-kocsi s ilyenkor a lakosság összenéz. Ez is az új titkok közé tartozik.

A hadügyminisztérium, azután a tengerészeti minisztérium és nem utolsósorban a légvédelmi minisztérium is

többször hivatalosan kijelentette, hogy az angol fegyverkezési program alapján olyan új típusú ágyukat, repülőgépeket és különböző műszereket gyártanak, amelyek eddig a legjobboknak bizonyultak és amilyen egyetlen államnak sincs.

Ahol 180.000 ember dolgozik Elképzelhető, hogy ezek a nagyfontosságú bejelentések mennyire izgatják a közönség fantáziáját. A csodás gépekről azonban senki sem tud közelebbit mondani. Régi közmondás, hogy amit két ember tud, az már nem titok. Ezt az elítéletet is alaposan kijátszotta az angol municiógyártás és hadiipar vezetősege.

Körülbelül száznyolcvanezer ember dolgozik azokban a gyárakban, ahol Anglia féltve őrzött hadiútjait gyártják. Még sem került ki a nyilvánosság ra ezekből a titkokból semmi. Ezt a titokbantartást úgy oldották meg, hogy a nagy gyárakban mindenütt a munkások csak bizonyos alkatrészt gyártanak és sejtelmük sincs arról, hogy az a bizonyos alkatész, emelő vagy rugó, milyen géphek az alkatrésze lesz. Anglia legtávolabb eső gyáraiban gyártanak ilyen hadi alkatrészeket, de az összeállításukat például többek között a Messrs A. V. Roe gyárban Manchesterben, továbbá a Royal Ordnance gyárban Euxtonban hajják végre.

Ezekben a vidékeken és ezekben a gyárakban vannak betemetve azok a hadiútjok, melyek felé érhető kíváncsisággal tekintenek nemcsak Anglia adófitető polgársága, hanem a többi nagyhatalmak katonai szakértői is. Néha az angol alsóházban egy-egy ellenzéki képviselő felszóllt és kifogásolta a repülőgépek és a lövedékgyártás lassúságát. Bizonyos, hogy azok, akik Anglia fegyverkezését irányítják, igen nagy felelősséget vállaltak. Senki sem tudja, hogy ezer mérnök dolgozik éjjel-nappal a féltve őrzött tervek fölött és ki az a pár ember, aki teljesen elvonultan a nyilvánosságtól, valójában ezt a hatalmas munkát irányítja.

A királyi udvarnagyi hivatal a napokban szokatlan bejelentést tett az angol király különleges szemleutjáról. VI. György király tartózik ama kevés emberek közé, akik elmondhatják, hogy saját szemükkel látták az angol fegyverkezési iparnak minden legtitkosabb részleteit. A király március 14-én háromnapos szemlekorútra indult, amelyre nagyon kevés ember kísérte el. Ennek a szemleutnak a legjellemzőbb sajátossága az, hogy a király kísérte sem ment be azokba a gyárakba, ahol őfelsége, az angol király szemlélet tartott.

Például az euxtoni hatalmas gyárban ahol több mint tízezer munkás dolgozik az új repülőgépeken és amely gyár csak nemrégiben kapott hatalmat, megrendelést, csak két előkelő ur kísérte a királyt, Parkinson ezredes, a gyár vezetője és a legelső tervező mérnök.

Ugyanígyen elővigyázatossági rendszabályokat léptettek életbe a nagy manchesteri ágyu- és löszergyárakban, azután a Heaton Moorban levő nagy repülőgyárban.

Több mint száz speciálisan erre a célra kiképzett detektív és kémelhárító szolgálatot végző katonatiszt kísérte el polgári ruhában a királyt szemleutjára és ez a nagy őrség vigyázott arra, hogy senki illetéktelen ember a látogatás alkalmával ne csuszásson Anglia féltve őrzött titkos gyáraiba. E szemleut alkalmával — ami szintén feltűnő és szokatlan — a király mindig a vonat aludt.

— Az örökségért fejszéval agyonverte édesanyját. Craiovából jelentik: Cris tea Florescu fiatalember hagyatéki ügy miatt hosszabb idő óta elenséges viszonyban volt édesanyjával. Tegnap ismét hajbakaptak, majd Cristea Florescu lakására rohant, magához vett egy fejszét és visszatért anyja házába. Itt anélkül, hogy egy szó is szólt volna, az öregasszonyt fejszéval többször fejbesújtotta. A szerencsétlen nő az elszennvedett ütéseket következtében kiszennvedett. Az anyagyilkos fiúnak nyomavesztett. Valószínűleg a Duna ingoványai között bujkál.

JÓESTÉT!

TESTEDZÉS

AMTE, Rapid, Venus, TMAC, Prahova, Carpați és Sportul Studentesc jutnak tovább a Román Kupában

A Román Kupa nyolcas fordulójára meglepetés nélkül zajlott le. A favorit csapatok megszerezték a továbbjutást biztosító győzelmet, igaz, hogy sokesetben csak kemény küzdelem árán sikerült gólokra váltani a papírfórmát. Így igen nagy harc volt Resicán, ahol az AMTE elkeseredett csatát vívott az UDR csapatával. A Venusnak szintén igen nagy feladatot jelentett a Kinizsi legyőzése. Annál könnyebb helyzete volt a Rapidnak, amely félútat gólt lőtt a DVA-nak. Bukarestben az Unirea Tricolor—Monitorul Oficial mérkőzés nem hozott döntést s így ezt szerdán újrajátszák.

A vasárnapi forduló eredményei alapján a következő csapatok jutottak tovább a Román Kupában: AMTE, Rapid, Venus, TMAC, Carpați, Prahova és Sportul Studentesc.

(RESICA.) AMTE—UDR 2:1 (1:1). 1500 néző, bíró: Stanciu. A mérkőzés sorsa csak nagy küzdelem után dőlt el az aradi munkások javára. Az első félidőben az AMTE, szünet után a resicaiak támadtak többet. A gólok a következő sorrendben estek: I. f. 26 p. Léb 1:0, 30 p. Dura 1:1, II. f. 14 p. Pernecky 2:1.

(GALATI.) Rapid—DVA 6:0 (3:0). 3000 néző, bíró: Brukner. A bukarestiek tetszés

színt győztek Auer (2), Barátky (2), Horotan és Moldovan góljaival.

(TEMESVÁR.) Venus—Kinizsi 3:2 (2:0). 2500 néző, bíró: Muresan. A Venus veresétes csatával tudta kiverkedni a továbbjutást. Gólok: I. f. 40 p. Petea 1:0, 44 p. Wetzler (öngól) 2:0, II. f. 1 Ploesteanu 3:0, 18 p. Bajusz 3:1, 35 p. Szilárd 3:2.

TMAC—Oltul 3:2 (1:0). 1000 néző, bíró: Malica. Temesvár vasárnap délelőtti mű-

során került sorra a mérkőzés. Góllövők: Bedő, Possák, Reiter, illetve: Fülöp és Barabás.

(NAGYBÁNYA.) Carpați—Textila (Iasi) mérkőzés az utóbbi lemondása miatt, elmaradt. A nagybányaiak így küzdelem nélkül tovább mentek.

(PLOESTI.) Prahova—SGS 12:2 (7:1). Bíró: Ghitescu. A ploestiek lelépték a nagyszabedűket.

(BRAILA.) Sportul Studentesc—Franco Română 5:2 (2:2). 2000 néző, bíró: Bartolo me. Gólok: Constantinescu (3), Mihailescu és Marinescu, illetve Bodi (2).

(BUKAREST.) Unirea Tricolor—Monitorul Oficial 1:1 (1:1, 1:0). 1000 néző, bíró: Tănăsescu. Meghosszabbítás sem hozott döntést és így a mérkőzést szerdán újrajátszák.

Dunne, Bradslav, Carey, O'Keese.

Kezdet után az írek nagy lendülettel támadnak, de a tempót hamar átvette a magyar csapat is és igen heves harc alakult ki. A 14. percben az ir jobbszárny vezető támadást, Dunne élesen kapurairányi totta a labdát, Szabó kiejtette és a résen lévő Carey a hálóba juttatta a bőrt. A gólról a magyarok fergeteges ostromba kezdtek, szünet nélkül ágyúzták az ir kaput, a védelem azonban bámulatos szerencsével elhárította a lövegeket. A 36. percben megszületett az egyenlítés. Balogh Zsengellér elé játszott, aki éles lövéssel talált a hálóba.

Szünet után a magyar csapat fokozott iramot diktált és már az 5. percben Kolláth révén vezetéshez jutott. Ettől kezdve az írek rendkívül durván játszottak és több magyar játékos megsérült. Ilymódon a 43. percben sikerült az egyenlítés. Dunne bombaszerű lövését Szabó nem védhette.

Nincs román világbajnok Kairóban!

(BUKAREST.) Most érkezett meg a kairói asztali teniszvilágbajnokság teljes egyéni eredménylistája. Ebből kiderül — az előző jelentésekkel ellentétben — hogy Románia az egyéni versenyek során nem szerzett világbajnokságot. Így az a hír, hogy Kolozsvári—Adelstein női páros világbajnokságot szerzett, megdőlt. A Kolozsvári—Adelstein pár második helyen végzett.

Az egyéni világbajnokok: Férfi egyes: Bergman (Anglia). Női egyes: Depetrisova (Csehszlovákia). Női páros: Pritzl—Bussmann (Németország). Férfi páros: Barna (magyar)—Bergman (angol). Vegyespáros: Vana—Votrubcova (Csehszlovákia.)

Külföldi kritikát kapott a magyar válogatott csapata Párisban

(PÁRIS.) A magyar válogatott csapat, bár győzni nem tudott Franciaország ellen, kitűnő játékáért igen szép elismerő kritikát kapott a francia sajtóban és szakemberektől egyaránt. A „Petit Journal” így ír: „A megfiatalított magyar csapat olyan lendületes, erőteljes játékkal mutatkozott be Páris futballközönségének, amelyen játékok eddig magyar csapatnál nem láttunk.” „L'Auto”: „Már-már megvillant előttünk annak a lehetősége, hogy Európa futballrangsorában az olaszok mögött a második helyet foglaljuk el. Erről azonban ma már álmodoznunk sem lehet!”

Néhány sportember nyilatkozata: Rous, az angol szövetség főtitkára: „A magyar csapat jobban játszott, mint a világbajnoki döntő. Az új, fiatal játékosok beállítása frissítette a csapatot.” Meserte, a párisi Racing elnöke: „A mostani magyar csapat jobban tetszett, mint a világbajnokságon látott.” Dietz dr.: „A fiatalok beállították azokat a reményeket, amelyeket szereplésükhez fűztek. Magyar csapat rég nem játszott már ilyen lelkesen és ilyen lendületesen.”

Pompásan sikerült az Echo torna-ünnepélye

(KOLOZSVÁR.) Az Unitárius kollégium tornatermében rendezte meg az Echo idejű első nagyszabású tornaversenyét, amely mindenképpen jól sikerült.

A férfiak szabadgyakorlatai, lovon, korláton, nyújtón, gyűrűn bemutatott gyakorlatai, műszabadgyakorlatai, majd Ludu világitóbuzogány gyakorlatai kitűnően sikerültek és komoly sportértéket jelentettek. Istvánffy, Tarcsafalvi, Antal, Szócs, Szegedi és a többiek erős tehetségek, akik nemzetközi viszonylatban is számottevő versenyzőkké fejlődhetnek.

A nők óriási drukkok között végezték

sokszor artistákat megszégyenítő gyakorlatokat és csak akkor nyugodtak meg, pi rultak ki, amikor egy-egy sikeres gyakorlat után felcsattant a taps és tisztelőik egy-egy virágcsokorral megdicsérelték. Korlátlan, lovon, lengőgerendán mutatnak be nehéz és átlagban kiválóan sikerült gyakorlatokat, zenés szabadgyakorlatok is nagy sikert arattak. Ábrahám Juci, Berkovits Sári, Weinberger Magda, Szabó Jolánka, Szilvács Teréz és Bodó Bözsi voltak azok, akik nemcsak a férfiszemlék, de a szakembereknek is a legjobban tetszettek.

Előzetes órával játszották le az Universitatea—Törökves ligabajnoki mérkőzést

(KOLOZSVÁR.) Universitatea—Törökves (Nagyvárad) 1:1 (0:0). 1200 néző, bíró: Sipos. A kolozsvári egyetemiek még a játék előtt órást emeltek a Törökves igazolatlan játékosainak szerepeltetése miatt. A mérkőzés ügye így a bukaresti labdarugó szövetséget is foglalkoztatni fogja. Az U támadott többet, de csatárait hallatlan bal szerencse kísérte. Góltalan félidő után a második félidő 13. percében Jancovici szerzte meg a mérkőzés első gólját kezelés miatt megítélt 11-esből. A 27. percben Gozner lövésével egyenlítették a nagyváradiak.

(ARANYOSGYÉRES.) Sodronyipar—Tricolor 5:0 (3:0). 1000 néző, bíró: dr. Boldur. Elvezetés, szép mérkőzést vívott a két csapat s közülük az aranyosgyéresiek nagyszerű eredményessége tűnt ki. Góllövők: Szaniszló I. (2), Felezeu, Rakolcza és Pop (öngól).

(NAGYVÁRAD.) Crisana—Victoria Nagykirály 2:1 (1:0). A nagykirályiak csak elkeseredett küzdelem után adták meg magukat.

(SZÁTMÁR.) Olimpia—Monopol 2:0 (1:0).

(NAGYSZEBEN.) Rovine Grivița—Soimii 1:0 (0:0).

(GYULAFEHÉRVÁR.) CFR Piski—Unirea Mihai Viteazul 1:0 (0:0). A piski vasutasok lelkes játékkal győztek.

(BRASSÓ.) ACFR—Turda 1:1 (0:0). A mérkőzés utolsó perceiben Muszka ACFR játékos véletlenül nyakon rugta Samuilát.

akét válságos állapotban szállították kórházba.

(BUKAREST.) Mociornita—Lucafaarul 2:1 (2:0).

(CHISINAU.) Sporting—Traian 5:0 (2:0).

(GALATI.) Jahn—Gloria CFR mérkőzés elmaradt a csernovici csapat lemondása következtében.

Kiesett Kolozsvár III válogatottja az Unirea Kupából

(ARAD.) Arad—Kolozsvár ifi válogatott 4:2 (1:1). 1000 néző, bíró: Macean. A rosszul összeállított kolozsvári csapat csak az első félidőben tudta feltartóztatni az aradiak offenzíváját, szünet után visszasett és kénytelen volt megadni magát sorsának. Góllövők: Codreanu (2) és Janica (2), illetve Székely és Pop. A kolozsvári csapat vereségével kiesett az Unirea Kupa további küzdelmeiből.

(CSERNOVIC.) Csernovic—Braila 2:1 (1:0). Unirea Kupa—mérkőzés.

Keret nélküli bajnokság Kolozsváron

KAC—Echo 1:1 (1:0). Bíró: Rácz. Egyenlő erők küzdelme volt a mérkőzés. Kis szerencsével a piros-fehérek győzhettek volna. Góllövők: Harach, illetve: Vasilescu.

Hagibbor—UAC II. osztályú bajnoki mérkőzés az utóbbi elmaradása miatt nem lehetett megtartani.

Ifjúsági mérkőzések: KAC—KMSC 2:1 (1:0). A piros-fehér ifik szép játékkal harcolták ki a győzelmet a lelkes munkásokkal szemben. Echo—Victoria 1:0 (0:0).

Durva játékkal ellensúlyozták az írek a magyarok fölényét

Magyarország—Írország 2:2 (1:1)

(CORK.) A rossz időjárás miatt mindössze 12.000 nézője volt a magyar—ír válogatott labdarugómérkőzésnek. Az írek, ép úgy, mint a franciák, előre a maguk javára könyvelték el a mérkőzést, s végül majdnem kikaptak. Hogy ez nem következett be, annak tulajdonítható, hogy az írek a második félidőben rémesen durván játszottak. A magyar játékosok legtöbbször a heves harc hevében megsérültek. Volt

idő, hogy a sérülések miatt a magyar csapat kilenc emberrel harcolt. Ilyen körülmények között a 2:2 (1:1) arányú döntetlen igen tisztes eredménynek számít.

A két csapat így állt fel: Magyarországi: Szabó — Korányi, Bíró — Lázár, Sárosi III., Balogh — Adám, Zsengellér, Kolláth, Kiszely, Gyetvay. Írországi: Mc Kenzie — Gorman, Hok — O'Reilly, Turner, Weir — O'Hanagan,

Bologna vezet az olasz bajnokságban! Az olasz bajnokság vasárnapi fordulójának eredményei: Napoli—Roma 1:0, Genova—Lucchese 4:1, Bari—Triestina 0:0, Ambrosiana—Modena 4:2, Bologna—Liguria 1:1, Torino—Novara 1:1, Lazio—Milan 2:2, Livorno—Juventus 1:0. A bajnokságban a Bologna vezet 34 ponttal, 2. Liguria 30 pont.

NÉMETORSZÁG TORNÁSZAI CSAK MINIMÁLIS PONTARÁNYAL GYŐZTEK A MAGYAROK ELLEN. Passauból jelentik: 10.000 főnyi közönség előtt vasárnap bonyolították le a német—magyar tornászviadalt, amelyet a németek nyertek meg 350:340.9 pontaránytal. A fiatal erők közül álló magyar tornászcsapat egyenrangú ellenfele volt a világbajnok németeknek.

Dezsdő dr. nyerte Magyarország sifutó-bajnokságát. Budapestről jelentik: A Kékesen bonyolították le, kettőző hóviszonyok mellett Magyarország 1939. évi 50 km-es sifutó-bajnokságát. 12 induló közül a bajnokságot Dezsdő dr. nyerte el 4 óra 08 p 59 mp-es idővel.

Németország—Svájc 6:1. Mannheimban folyt le a két ország birkozóinak mérkőzése.

PÁRISBAN RENDEZIK MEG A JÖVŐ ÉVI ASZTALI TENISZVILÁGBAJNOKSÁGOT, Kairóból jelentik: A nemzetközi asztali teniszszövetség ülést tartott, amelyen egy határozatot, hogy a jövő évi világbajnokságokat Párisban rendezik meg.

Engedélyezte a legfőbb román sporthatóság a Kispest vendéglátását. Bukarestből jelentik: A legfőbb román szövetség, az UFSR vasárnap esti ülésén engedélyezte a Kispest labdarugócsapatának kolozsvári, aradi és temesvári vendéglátását.

Franciaország dugólovlistáján jelenleg magyar játékos: Korányi III. (Séte) vezet 17 góllal.

VILÁGREKORDOK! New Hampshire-ben rendezett fedett pályás atlétikai versenyen két világrekord született. 380 yardon a néger Borian 1 p 49.8 mp-el, 4x140 yardon pedig egy vegyes csapat 3 p 15.2 mp-el állított fel új világszámjegyet.

Megővta a Ferencváros a Nemzeti elleni mérkőzését, amely tudvalegőleg 3:3 arányban döntetlenül végződött.

Sárszág

() A KMSC közgyűlése. A kolozsvári munkás sportegyesület március 26-án, vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlést az Építőmunkás Otthon helyiségében. Abban az esetben, ha a közgyűlés délelőtt 10 órakor nem volna határozatképes, akkor a következő közgyűlést ugyanazon a helyen és napon délelőtt fél 11 órai kezdettel fogják megtartani, most már a megjelentek számára való tekintet nélkül.

Rádió

KEDD, március 21.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, rádióhírek reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok, a műsor befejezése. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sporthírek, vízállásjelentés. 13:05: Hangverseny. 13:30: Lemezek. 14:10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 15:10: Rádióhírek, időszertű anyog. 19:15: Rusu Irén énekel. 19:35: Szaxofon és ének 16 fűrés hangverseny. 20:05: Felolvasás. 20:25: Predescu zenekar. 21:10: Szimfónikus hangverseny. 22: Hírek. 22:45: Híres énekesek lemezei. 23: Hírek. 23:15: Vendég lőli zene.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Hegedű zongora kísérettel. 13:40: Hírek. 13:55: Ének zongora kísérettel. 14:30: Hanglemezek. 15:35: Hírek. 17:10: Előadás. 18:10: Cigányzene. 18:30: Részletek a magyar és németországi válogatott tornászok közötti viadalról, hangfelvétel. 19:30: Előadás. 20: Szalonzene. 20:30: Előadás. 21:35: Egy bolond százat csinál, zenés bohózat. 22:45: Hírek. 1,05: Hírek.

Halála napján választották be a halhatatlanok közé egy festőt. Egy londoni kórházban teljes magányban és ismeretlenségben meghalt hetvenéves korában Biskop festő, akit zárkózott, különködő élete miatt a „Chelsea-i titokzatos remetének” neveztek. Chelsea londoni művésznegyed lakói a házban, ahol lakott, csak annyit tudtak róla, hogy örökös festő volt. Éppen halála napján érte az a kitüntetés, hogy az angol királyi képzőművészeti akadémia beavasztotta halhatatlan tagjai közé. Az elkövetett elismerés híre hátrahagyott képeit, amelyekre életében nem talált vevőket, londoni, párisi és velencei műgyűjtők vették meg magas áron.

Március

Különös, furcsa hónap. Makrancosan szeszélyes, mint egy divatos nő és hallgatag, mint egy komornyik. Ibolyaszagos, hóvirágos hónap, költők, szerelmek, forradalmak hónapja.

Költőké, akik megénekelnek minden tavaszi megújodást, természet-ujjászületést — költőké, akik úgy hozsánnáznak mindig a Márciusnak, mint a teremés nagy kezdetének. Szerelmek hónapja, mert ilyenkor Márciusban nemcsak a fák, a bokrok, a virágok rügyeznek, a mező zsendül, a természet éled újra, hanem a fiatalos lélek, az ifjú, bohó és könnyelmű szív is. A szerelem megújódásának várt és vágyott hónapja. Március, a bontakozó, nyíló szerelmeké, új mámoroké és boldogságoké. Ilyenkor a szívek is kivirágznak tavaszi kedvvel és száll a dal, röpön a csók, mosolyog az ifjuság, önfeléd, nagy örömmel, derűsen.

Igen, a tavaszfordulók, a Márciusok emlékeztetések szoktak lenni, ifjaknak és öregeknek egyaránt. A gyermekkort a természet ujjaszületésének pompás képei töltik el örvendezéssel, a zsendülő rét, a friss, tavaszi szellő, a bontakozó Március-illatok, a zengő vizek, a boldog játszadozások, az egész természet nagy-nagy megszínésedése és megújodása. A fiatalságot a tavaszi verőfény áldásozó melege fűti és sodorja szent hevületekbe. A férfiak így tavasz kezdetén még fokozottabb mértékben veszi számba a hivatásával járó sokféle teendőt és feladatot. Lélekben felfrissül és így indul neki a jövődöntés. Az öregebb nemzedékek most a Március felaranyításán az emlékek szent melegénél fűtöznek, régi, híres Márciusok emléken és lelkekben-szívekben felujulnak a lepergett idők színes, romantikus, mozgalmas történeti képei.

Márciusnak mindenki számára van mondanivalója, tanulsága.

Mert a feladatok és kötelességteljesítések az új munkavállalások és hivatástudatok hónapja is Március. A tavasz kezdete még több munkát, még több odaadást és lelkesedést követel az emberektől. A mezőgazdától, a kertésztől, a föld még erőteljesebb megmunkálását, a kereskedőtől, az iparostól teljes mértékű megfelelést a rájuk várakozó sok feladatnak, az ugynevezett tavaszi idény következményeinek, de ugyanez a munkafokozódási elv érvényesül az élet minden vonalán és minden foglalkozási ágazatában.

Es mindenkinek szent kötelessége minél jobban meg is felelni a tavasz és Március munkára-hívó, szent és nagy szózatának. Hiszen nemcsak a természetnek kell most teljes lendülettel tevékenykednie, a földnek, a mezőnek, erdőnek, hanem a léleknek, szívnek, az emberi akaratnak is. Minden emberi akaratnak össze kell most fognia teremő alkotó lendületre, megújodott, tavaszi munkára.

Igy teljesíti ugyanis az ember Március és a Tavasz parancsát, amely nem más, mint az erők számbavételének szüksége, a kötelességek minél tökéletesebb teljesítése, a hivatásból folyó feladatok minél teljesebb elvégzése. Egyszóval és röviden: munka. Munka a természetben és munka az életben. Munka a föld mélységében és munka a szív és lélek mélységeiben. Munka és újra csak munka, mindentűt. Ezt az

A harmadik ötéves tervgazdaságra készül fel a Szovjet

(MOSZKVA.) (Rador.) Molotov, a szovjetnépbiztosok tanácsának elnöke a kommunistapárt országos kongresszusán ismertette a harmadik ötéves tervgazdaság részleteit, amelyeket a szovjet kormány megvalósítani kíván. Eszerint a szovjetipar termelés általában ötvenszázalékkal emelkedett az első ötéves tervgazdaság utolsó évéhez viszonyítottan. A mezőgazdasági termelés 51 százalékkal emelkedett és az orosz mezőgazdákat nagyszámu modern mezőgazdasági gépekkel, gézekkel látták el. A lakosság kulturális színvonala is jelentősen emelkedett és a szovjet egyetemén 550.000 hallgató tanul. A külkereskedelemben a tevékenység lényegesen fokozódott és a legújabb technikai eszközök felhasználásával sok tekintetben felülmúlja a többi államok színvonalát. A legújabb tudományos módszerek szerint történt a munka és a termelés megszervezése. A gazdasági élet lépést kell tartson az ipari fejlődés ütemével, a mezőgazdák eredményesen használják ki a föld termőképességét, a különböző természeti energiaforrások erejét pedig a közlekedés hasznosítja.

Molotov utalt arra, hogy különösen a Távolkeleten óriási fejlődést ért el a szovjet gazdasági élete. Molotov ez-

után rámutatott azokra a veszélyekre, amelyek a jelenlegi nemzetközi helyzetben tornyosulnak fel és hangsúlyozta, hogy a jelenlegi körülmények között még nagyobb szükség van a nemzetközi tervek alapján való együttműködésre, hogy megállítsák, vagy legalább is semlegesítsék a totalitásra törekvő államok tulsúlyának érvényesülését.

A jelentés felett megindult vita során elsőnek Kalinin szólalt fel, aki utalt arra, hogy a hadsereg fejlesztése kell legelső gondja legyen a szovjet vezetőknek. Papinin és Kaganovics bejelentették, hogy a szovjet légi flottája hatalmas fejlődést mutat és erre a légi erőre a szovjet minden körülményre biztosan számíthat. Budieni, a lovaság főparancsnoka és nemzetvédelmi népbiztosság helyettes vezetője szerint a szovjetipar olyan hatalmas fejlődést ért el, amilyenre még a túlzottan reménykedők sem számítottak, a vegyipar pedig olyan hatásos fegyverekkel rendelkezik, amelyek bármely harcban teljes sikerrel használhatók.

„Mi a magunk részéről nem kívánjuk használni ezeket a borzalmas vegyi szereket — mondotta Budieni — de kényszer esetén a támadó érezni fogja ezeknek hatását.”

Sebessy Sándor, Torda h. polgármestere:

„Bizalommal fordulhat hozzám mindenki, minden jogos panaszt orvosolok”

(TURDA-TORDA.) Nemrég iktatták be hivatalába dr. Sebessy Sándor tordai helyettes polgármestert és máris tömegesen keresi fel a város polgársága ügyes-bajos dolgaiban az előzőkeny h polgármestert. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni dr. Sebessy Sándorral, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Mint magyar ember, természetesen minden magyarvonatkozó ügyben a törvényes keretek között készséggel szolgálom fajomat, mert ezért állítottak jelenlegi helyemre. Bizalommal fordulhat bárki hozzám, mert minden igyekeztem az, hogy a méltányos kérések és jogos panaszok kedvező elintézését nyerjenek. Természetesen csak a megengedett törvényes keretek között cselekedhetem, lehetetlenséget teljesíteni és sem tudhatok.

— Készséggel állottam rendelkezésére a NUF tordai magyar alosztályának és ma is bármilyen, ezzel összefüggő ügyben támogatom az alosztályt. Örömmel értesültem, hogy magyar polgártársaim nagy számban iratkoznak be az alosztályba és ugyancsak örömmel hallottam, hogy nemsokára

kialakul a „Magyar Népközösség”, melynek keretében az egyetemes romániai magyarság minden rétege ott-hont fog találni. Hogy milyen jelentősége van a „Népközösségnek”, például szolgálhat a „Szász népközösség”, mely századok óta egybe tudja kapcsolni és tartani az itt élő németiséget és részére a mindenkori kormányhatalomtól ki tudta eszközölni és vívni azokat az előnyöket amelyek minden vonatkozásban nagyban hozzájárultak a németiség megnyilvánuló erejének. Ha a magyar Népközösség azonos elgondolásból alakul, úgy csak üdvös és hasznos lehet a magyar kisebbséghez tartozó minden egyes polgárra.

Megemlítette még dr. Sebessy h. polgármester a kibővítés alatt álló Bányafürdőt és közölte, hogy az idei fürdőzőközönség rendelkezésére fog állani. Felhívta végül a fürdőtelepen villatellekkel rendelkezők figyelmét az építkezésekre kellő időben való megkezdésére és a tervrajzoknak a városi mérnöki hivatalhoz való benyújtására, mert a városi szabályrendelet szerint csak villaszer épületek építhetők a fürdőtelepen.

A st.-cloudi rém hallgat, de nem tagad

A Weidmann-per tárgyalásainak fordulatai

(PÁRIS.) A Weidmann-per tegnapi tárgyalásán kirobbant a napok óta lap pangó szenzáció: Weidmann drámai vallomásában ismerte be Joan de Coven amerikai táncosnő meggyilkolását, ezt megelőzőleg pedig Colette Tricot jelentkezett vallomástételre és meglepő vallomást tett arra a titokzatos férjira vonatkozólag, aki mint Weidmann felbujtója, „Leo”-ja többször felbukkant már a „vallomásokban. Colette Tricot kijelentette, hogy ebben az ismeretlen, alacsony, bajszos férfiban felismeri Weidmann St.-cloudi megszéd-

ját, Moulyt, aki jó barátságban állott Weidmannal. Mouly eddig tanuként szerepelt a Weidmann-ügyben, de most Colette Tricot azt állította, hogy Mouly résztvevő Weidmann és Million megbeszélésein és nagy szerepe volt Lešobre színházi ügynök meggyilkolásában.

A rém barátja Colette Tricot vallomása nagy szenzációt keltett, de Weidmann védője kérdésére határozottan kijelentette, hogy Mouly nem tudott gyilkosságairól. Ezzel szemben Colette Tricot, aki Weidmannal együtt gyakran volt vendége a

örök jzenetet jelképezik a világ felé az elmúlt Márciusok és tavaszok tanulságai. Ember dolgozz és újra csak dolgozz. Dolgozz szívvvel és lélekkel, hiszen megint megértél egy szép, arany verőfényes tavaszt, egy biztatáserejű, lel-

kesítő Márciust és zöldülj te is virágzásba, megújodásba. Tavaszi friss kedvvel és tavaszi friss ujjongással. Március igazi, nagy hevületével és lélekhitével, a mindig csak megújodással és igazival.

Mouly-családnak, hangoztatta, hogy Moulyék házában több olyan tárgyat látott, amely Weidmann áldozatai tulajdonában volt. Még a tegnapi tárgyalási napon kihallgatta az esküdtszék Moulyt, aki beismerte, hogy ő és családja jó viszonyban állott Weidmannal, akinek villájában gyakran megfordult. Elmondotta Mouly, hogy foglalkozása nincsen, tőkéje kamataiból él. Az elnök megállapította, hogy Mouly szinte naponta felkereste Weidmann és Milliont. Amikor megkérdezte, hogy nem találta-e gyanusnak a két fiatalembert, Mouly nagy derűtséget keltve így válaszolt:

— Ők voltak a legtisztességesebb emberek a világon...

Ugyancsak tegnap került sor Joan de Coven táncosnő meggyilkolásának tárgyalására. Az elnök ismertette a gyilkosság előzményeit: az intelligens irodalmat kedvelő fiatal leány Párisban beleszeretett egy áncutanárba, akit egy hétfői napon Toulouseba kellett volna követnie. Az e napot megelőző pénteki napon azonban meggyilkolták. Az amerikai táncosnő kitűnően érezte magát Párisban és azt írta tanárának, hogy sohasem volt még ilyen boldog. Weidmannal egy hotelhallban ismerkedt meg, ahol nagynénjével időzött. Másnap Weidmann találkozt a leánnyal, akit kivitt St. Cloudba.

— Weidmann — kérdezte az elnök — mondja meg, miért vitte ki ezt a leányt a La Vourzie villába?

A hallgatag gyilkos

Weidmann nem válaszolt a kérdésre, mire az elnök igyekezett vallomásra bírni.

— Ma még nyomatékosabban kérem, válaszoljon kérdéseimre. Nincsen joga ahhoz, hogy hallgasson.

— Nem vagyok olyan állapotban, hogy magyarázatot adhassak — felelte a rém.

— Erkölcsileg vagy fizikailag nincsen olyan állapotban, hogy beszéljen?

— Erkölcsileg... — felelte Weidmann.

Az elnök a vádolt vallásos érzésére és anyja iránti szeretetére hivatkozva kérte, hogy tegyen részletes vallomást, de Weidmann néma maradt. Az elnök erre ismertette Joan de Coven látogatásának részleteit a La Vourzie-villában. Megállapította, hogy Weidmann gyilkosság nélkül is birtokába juthatott volna a táncosnő kézitáskájának és csekk-könyvének.

— Miért fojtotta meg a leányt? — kérdezte az elnök Weidmannról, aki nem válaszolt erre a kérdésre sem.

Elnök: A francia igazságszolgáltatás képviselői várják az ön felvilágosításait. Elérkezett a pillanat, amikor beszélnie kell...

— Csak annyit vallhatok be, hogy meggyilkoltam a táncosnőt — felelte Weidmann.

Kijelentette ezután Weidmann, hogy büntársa, Million nem vett részt a táncosnő meggyilkolásában és csak közvetítő volt Weidmann, a táncosnő, valamint nagynénje között. Weidmann csak akkor közölte Millionnal, hogy meggyilkolta a táncosnőt, amikor a strasbourg-i Janine Keller asszonyt gyilkolta meg a fontainebleau-i erdőben.

— Mit szolt Million az amerikai táncosnő meggyilkolásához? — kérdezte az egyik védő.

— Szemrehányást tett, amiért nem árultam el neki előbb a titkot — felelte Weidmann.

LEFÜLELTÉK A VEZÉRFELÜGYELŐ URAT.

Bukarestből jelentik: A fővárosi rendőrség letartóztatta Gheorghe Gheorgiu 39 éves bacau-i származású legutóbb Ploestiben lakó közsérmert veszedelmes szélhámost, aki hatalmas aktatáskával hóna alatt és magát vezérfelügyelőnek adva ki, sorra járta a kereskedéseket és vállalatokat és megfelelő tiszteletdíj ellenében vállalta, hogy a kereskedőkre kirótt pénzbírságokat törölteti, sőt visszavonítja egyesek italmérségi jogának megszüntetésére kiadott pénzügyminiszteri rendeletet is.

(t. g.)

Apróhirdetések

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (V T 2019)

ADÁS-VÉTEL

ALKALMI beszerzésű, modern briliáns és gyémánt tárgyak olcsón kaphatók. Casa orologelor Cluj, P. M. Viteazul 11. (T2030)

EGY gyermekocsi eladó. Értekezni lehet a Morvay cégnél. (3748)

ELADÓ faragott köris teleháló elsőrendű kivitelben. (Asztal kis fotelekkel.) Str. Iuliu Maniu 24., ajtó 10. (3485)

FIGYELEM. Megérkeztek a tavaszi szövetmaradékok, damasztok, vásznak, tobralkok legolcsóbban. Str. Măloasa 19, Samuel. (3514)

ELADÓ Fántánelei 67. sz. ház 1000 nm. 3 szoba, konyha, gyümölcsös kert. 500.000. (T 2001)

FRAKK, szmoking öltönyöket kölcsön ad Radics, Cal. Regele Ferdinand 22. — Ugyanott nem magas termetre 10 drb. télikabát eladó poton áron 70.000 lej helyett 38.000 lej. (T 2000)

ÖCSKA ruhákat, télikabátokat veszek és eladok, női tavaszi kabátok is kaphatók. Grünfelnél, Str. Regina Maria 14. (3466)

FORDSON traktor eladó, cséplésre felszerelve. Cluj, Str. Pietroasă 24. (3556)

ELADÓ ebédlikredenc és fodrász forgószékek. Ért.: Str. Moldovei 8. Reszlingnél. (3637)

JÓKARBAN levő gyermekocsi olcsón eladó. Cal. Decebal 40. (3656)

ELADÓ kitűnő állapotban Singer karikahajós női varrógép. Cal. Moșilor 38. sz. (3534)

JÓKARBAN levő női drapp tavaszikabát olcsón eladó. Str. Saguna 7., ajtó 2., jobbra. (3653)

BIRÓ József sármási gazdaságából eladó Aller fröheste vető burgonyagumó és spárga gyökér. Megrendelhető az EGE-nél Str. Regală. (VT2050)

KONYHABERENDEZÉS, kombinált szekrény és dióháló sürgősen eladók. Cal. Reg. Carol II. 36. asztalos. (3731)

URI és hölgyfodrászüzlet központban elköltözés miatt olcsó házbérel eladó, vagy ahhoz társat keresek. Eladó esetben külön a hölgyfodrászat. Leveleket Newyory portásához. (3754)

JÓKARBAN levő fehér, modern mély gyermekocsi eladó. Ért.: C. M. Foch 38. portásnál. (3724)

3 SZOBÁS komfortos lakás átadó, különböző butorok eladók. Fél 2—fél 3 között. Str. Filipescu 1. I. em. (3648)

ELADÓ sürgősen 11 szoba, havi jövede lem 3600 lej, 210 ezer lejért. Ért.: 1—3 között Cal. Traian 82. (3772)

HÁZBONTÁSBÓL ajtók, ablakok speisz ablakok, cincsatornák, felszerelt, alig használt fűrdőhenger eladó. Plús sarok díván. Str. Vasile Lupu 67. (3771)

VEZÜNK használt kottákat és könyveket, esetleg egész könyvtárat. Király János könyvkereskedése, Cluj. (3768)

LEGJÓBBAN eladhat és vehet használt ruhákat. Nagy választék női tavaszi kabátokban. Dorotheum, P. Unirii 22. (3766)

MODERN, új tele dióháló legkényesebb igényeknek, olcsón eladó. Str. Preotul Opris 9. Dermatán innen. (3762)

ASZTALOK, székek, ládák olcsón eladók. Cal. Reg. Ferdinand 89. (3760)

ELADÓ egy mély gyermekocsi. Str. Livezii 48. (3758)

GOBELIN, festmények, damasztok, liba toll eladók. Varrógép bérbeadó. Str. Vlaicu 6. földszint 1. (3757)

PEITRÓLEUMKÁLYHA eladó. Str. Măloasa 17. (3755)

ELADÓ: kredenc, szekrény 2 ágynak va 16 matrác, kerek asztal konyhaasztal, 2 szék, 3 drb. kis párna, szőnyeg, vaságy, több házi szer. Érd.: 1—4 óra között Cal. Moșilor 102. Dinulescu Mariánál. (3743)

KERESEK 25.000 lej kölcsönt sürgősen 1-s: bekebelezésre, magas kamatot fizetek. Közvetítőt díjazok. Leveleket „Biztos fedezet” címen a kiadóba. (3741)

ELADÓ Rugului uccában 4 szoba, konyha csaiádi ház. Szigethy, Cal. Moșilor 4. (3740)

ANTIK ebédli butorok eladók. Rosenberg, Cal. M. Foch 103. (3739)

RITKA alkalmi vétel! Világmarkás pianó előnyösen eladó, vagy bérbeadó. Str. Horia 24. 6 órákor. (3776)

ELADÓ festett hálószoba, nagy belga tü kö ebédlikasztal. Str. Memorandului 22. asztalosnál. (3778)

ATTILIO RANZATO a világsajtó tükrében

Mit irnak Európa vezető lapjai a szerdán este bemutatkozó olasz gondok művészlől?

THE TIMES: (London.) Attilio Ranzato a legtöbbet nyújtotta hallgatóinak, amit eddig honfitársainktól hallottunk. Csodálatos vonókezelése, meleg és kristálytisza játéka szinte utólréhetetlen.

WIENNER JOURNAL: (Bécs.) Ez a csodálatos muzikus nem ismeri a technikai akadályokat. Játékában robbanó

— **ROBINSON CRUSOE**. A gyermekvilág nagy öröme e hó 25-én, szombaton délután 4 órákor és 26-án, vasárnap délelőtt 11 órákor mutatja be a színház Hetényi Elemér legújabb gyermekdarabját, amelyet Defoé Dániel angol író világhírű regényéből „Robinson Crusoe” címmel 10 képben dolgozott fel színpadra. Az énekes-

PIACTÉR mellett jólmenő fűszertízlet itallal, trafikkkal bevezetve, elköltözés miatt átadó. Cím a kiadóhivatalban. (3735)

ELADÓ Str. Gojđuban 600 m villatelek. Ért.: dr. Puskás, Str. Calvin 2. Telefon: 3672. (3747)

ELADÓ betegelő kocsit, fogas, virágállványok, zsurasztal, gyerekasztal három székekkel, összehajtható konyhaággy, fehér gyermekágy. Megtekinthető Nagynál, Cal. Reg. Carol 73. 2—6-ig. (3738)

PRIMUSZI, petróluxt kék lángra javított. Előírt személtáda kapható Zeiler bádogosnál, református teológiával szemben. (3749)

ALLÁST KERES

A háztartás minden ágában jártas, kitűnően főző és tálaló középkorú urinó gazdaszónyi, vagy anyahelyettesi állást vállal, vidékre is. „Hüségese” jelíge. (3703)

VENDÉGLŐ konyhafelszerelés van, vagy hasonló üzlet vezetését, esetleg in-kasszói állást vállalna gyermektelen pincér házaspár 10.000 lej garanciával. Cím: Réthi vendéglő, Reghin. Jud. Mures. (V3761)

ALLÁST KAPHAT

CIPÉSZSEGÉDET, perfekt női munkást állandó munkára keresek azonnalra. Török, Reg. Ferdinand 57. Sighisoara. (VT2041)

MINDENES bejárónót azonnalra felveszek. Rosenfeldné, Cal. Reg. Ferdinand 14. (3639)

BÜFFÉNKBEN ételt felszolgáló fiatal embert, vagy nőt keresünk. Jelentkezni délelőtt 10—1-ig. Lucullus étterem. (3667)

KERESEK azonnali belépésre két elsőrendű szabósegédet, nagymunkást, állandó munkára, Massler Iacob, Bistrița. (V3736)

MEGBIZHATÓ, tisztességes minden, főznitudo azonnal, vagy 1-ére felvételt. Cím: Öv. Székelyné, „Cukorkakirály” P. Unirii 26. (3733)

ÉRTESEM a tisztelt megrendelő közönséget, hogy cipészműhelyemet áthelyeztem a P. Unirii Str. Decebal 16. alá, ahol minden igénynek megfelelően olcsó árban készítek új cipőt, valamint javításokat. Tisztelettel Csáki cipész. (T2053)

PERFEKT angol munkásleány, tanulóleányt felvesz szalon Teszler, Str. Memorandului 9. (3769)

KIFUTÓFIUT felvesz Susman, Str. Memorandului 1. (3744)

AZONNALI belépésre szobaleányt keresnek. Cím: Dr. Gombos, Str. Berde 2. (3750)

VARRÓLEÁNYOKAT keres Kardosné Reg. Ferdinand 53. (3777)

VILLANYONDOLÁS 150 lej. Baier Gusztí, Str. Reg. Maria 36. (3119)

FINANSZIROZNEK vállalatot 3—600 ezer lejjel, ahol tőkém biztosítva volna és az adminisztrációt végezném vagy ellenőrizném. Ajánlatot „Adminisztratív szakember” jelíge kérek. (3482)

RESTAURANTHOZ szép nyári kerthelyiséggel önálló kezelő kevés tőkével keresek. Cím a kiadóban. (3489)

FÉRFIKALAP formálást vállal Salon de palárii Ideal, Cal. Regele Ferdinand 8. (T 2046)

BÖRÜZLET cluji piacon forgalmas helyen pénzes társat keres. Cím a kiadóban. (3654)

MASSZIROZÁST háznál is vállalkok délután 2-től. Str. Nouă 30. Varga A. (3752)

ELVESZETT egy pénztárca 3 drb. kulccsal a Calafat uccától a Dermatáig. Megtalálóját a kulcsokat hozza a „Jöestét!” kiadóhivatalába. (3770)

temperamentum és csipkeszerű finomságok vegyülnek.

PESTER LLOYD: (Budapest.) A kritikus nem tudja mit emeljen ki először kivételes képességei közül. Csodálatos virtuozitását, biztonságát, költői ihlettségét, amellyel új, diadalmas, életre kelti műsorának minden darabját.

táncos mesejáték nemcsak a gyermekeknek nyújt pompás szórakozást, de a gondos kiállításban és kitűnő előadásban színrekerülő darab a felnőtteknek is kellemes visszaemlékezést nyújt, boldog fiatalságuk hőisére, Robinsonra. Jegyekkel keddtől, 21-étől szolgál a színház jegypénztára.

CSUNYA, elhanyagolt arcbőrét teljesen rendbehozzák legújabb módszerrel. Legré gíbb praktisszal „Univerzo” kozmetikai szalon, P. Unirii 13. (3765)

EGYETEMISTA jutányosan vállalja gimnázisták, elemisták tanítását. Ajánlatokat „Eredmény” jelíge a kiadóba. (3742)

KIADÓ LAKÁS

HÁROMSZOBÁS komfortos lakás május 1-re kiadó. Str. Decebal 3. sz. (T 2022)

KIADÓ 1 szobás komfortos lakás Grigorescu-uca 73. április, esetleg május 1-re. Értekezni Str. Ion Ghica 18. (3499)

ÜZLETHELYISÉG kiadó pincével Moșilor-ut 147. alatt. Ugyanott április 15-re 2 szoba, konyha, elő- és fűrdőszoba, valamint kisebb lakások. Érdeklődni: Str. Sincăi 11., hátul az udvarban. (3410)

3 SZOBÁS komfortos lakás külön villa, kerttel május 1-től kiadó. Értekezni 3—5 óráig Str. Lutoasă 5. Czako-nál. (3394)

NÉGYEZOBÁS összkomfortos lakás kitűnő karban kiadó május 1-ére Strada Eerde 3. (3607)

STR. I. Maniu 13—15 szám alatt 2 szobás lakások kiadók. (3615)

STR. Neagră 5. sz. alatt kiadó külön telek 4 szobával, Cím a kiadóban. (3616)

VILLANEYEDBEN, Str. Bolintineanu 11-a május 1-re kiadó 3 szoba, hall, teljes komforttal kertés villában. Ért.: 16—19 óra között a tulajdonosnál. (3608)

HÁROM szobás, komfortos lakás kiadó. Str. Elisabeta 34. Ért. 2. szám lakásban. (3636)

EGY zsidó urleány teljes ellátást és lakást kaphat. Érdeklődni Salon de palárii „Ideal”, Cal. Regele Ferdinand 8. (T2045)

KIADÓ április 1-ére nagy szoba, előszoba, fűrdőszoba Str. Gojđu 17. Galgócziánál. Megtekinthető 5—6 órákor. (3418)

STR. Babes 29. alatt 1 szoba, konyha azonnal kiadó. Ért.: ott, vagy ügyvédi iroda, Str. Vlahuța 3. földszint 4. (T2051)

KIADÓK garagának, műhelynek alkalmas betonozott raktarak. C. Reg. Ferdinand 72. (3697)

KIADÓ 4 és 3 szobás komfortos lakás, 1 nagy uccai szoba, Str. N. Iorga 21. (T2052)

PIATA Unirii emeleti 2 szobás és szoba konyhás lakás kiadó. P. Unirii 12. (3773)

KIADÓ szoba, speisz tiszta és napos helyen. Str. Subdeal 8. (3753)

TISZTESSÉGES emberek, vagy fiúk kik vidékről jöttek Kolozsvárra munkába és szükségük van kovartélyra, jöjjenek a Str. Donat 150. sz. alá, tiszta és állandó kovartélyt kaphatnak s szerényigényű kosztot is. (3767)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fűrdőszobával kiadó. Str. Duca 3. félemelet 4. (3774)

SZOBÁ, konyha, speisz kiadó. Str. Mara mures 37. Ért.: Str. Vasile Popovici 2. (3756)

KIADÓ május 1-re egy szoba, konyha. Avram Iancu 52. (3737)

LAKÁST KERES

NÉGYEZOBÁS, komfortos, kertés lakást keresek lehetőleg belvárosban május 1-re. Ajánlatokat „Külön telken” jelíge a kiadóba. (3643)

PIATA Unirii közelében egy, vagy 2 szobás lakást keresek. Cimeket Kató kálszalonba kérek. (3759)

— **Istrate Micescu** lett az ilfovi ügyvédi kamara dékánja. Bucurestiből jelentik: Vasárnap zajlottak le az ilfovi ügyvédi kamarai választások, amelyek Istrate Micescu volt külügyminiszter győzelmét hozták.

Színház

Vasárnap délután fél 3: Györgyfalvi lakodalom.

Délután 6 és este 9: Alhambra (A buká resti Alhambra revütársulat előadása). Szerda 9: Attilio Ranzato, a világhírű csel lóművész egyetlen hangversenye. 1. Bach: Aria, Vivaldi: Chaconne, 2. Boccherini: Concerto in Si maggiore (Allegro Moderato, Adagio, Rondo), 3. Bossi: a) lamento, b) tumulto — Flamand ária (népdal a XVII. századból). 4. Ranzato: Arab tamburin, De Falla: A túzritus Tánca. Scott: Pastorale and Reel. A zongoránál: Renzo Bossi.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Játékosok. Kalandorfilm. Fősz.: Claire Trevor, Akim Tamiroff.

ROYAL MOZGÓ: Nagykerülő. Strauss János élete Eécében. Fősz.: Luise Rainer, Fernand Gravetz, Milica Korjus. A Metro Goldwyn jubileumi sorozatából.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) I. Botrány az operában. Vigjáték. Fősz.: Marx testvérek. II. Az ördög leánya. Detektivdráma. Fősz.: Otto Kruger, Gloria Holden és Margarette Churchill. III. Schubert szerénád. Kív. műsor. Utóhatár felé. II. Halálos veszedelem. Fősz.: Dick Foran.

EDISON MOZGÓ: I. Piccadilly Jim. Vigjáték. Fősz.: Robert Montgomery és Madge Ewans. II. Testvér testvér ellen. John Wayne, a cow-boy királlyal. III. Híradó. Jón: Stan és Bran.

URANIA MOZGÓ: Zaza. Fősz.: Claudette Colbert, Herbert Marshall.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Gunga Din. Óriásfilm. Fősz.: Cary Grant, Victor Mc. Laglan és Douglas Fairbanks. A film előtt a legfrissebb világhíradó.

Leültették a tolvajok: megnémult

(KISKUNHALAS.) A kiskunhalasi sultvadvadkert kövesút mellett egy katoná eszméletlen férfit talált, aki összetört kerékpárjára borult. A férfi papucsban és fehérneműben feküdt a hideg éjszakában s mikor a halasi mentők kórházba szállították, kiderült, hogy fejét valaki beuzta. A nyomozás megállapította, hogy Bimpl Gergelynek hívják és gazdasági intéző a felsőkiskunhalasi Gyulai-tanyán. A tanyabeliek annyit tudnak, hogy Bimpl éjszaka beszólt az ablakon, hogy lopják a tolvajok a szarát s ő megy utánuk kerékpárjával, hogy elfogja őket. A fiatal ember a kórházban eszméletét visszanyerte, de beszélni nem tud. Sérülésétől megnémult. Valószínűleg tartják, hogy a tolvajok ütötték le. Az intéző állapota válságos, a nyomozás a titokzatos ügyben tovább folyik.

— **Körülgyalogolta a világot amióta az orvosok lemondtak az életéről.** Ottawából jelentik: Jack Scott londoni lakos világméretű gyalogutja során Victoriába (Brit-Columbia) érkezett. A világ háboruban gáztámadás alkalmával a belélegzett mérges gáz annyira megtámadta tüdejét, hogy az orvosok lemondtak életéről. Mégis meggyógyult, de állapota később ismét rosszabbodott és orvosai hat évvel ezelőtt kijelentették, hogy 2—3 hónapnál nem élhet tovább. Scott erre elhatározta, hogy a még hátralévő napjait a világ megtekintésére használja fel és 1933 októberében el is indult vándorútjára. Eleinte csak napi 4—5 kilométert tett meg hosszú pihenőkkel, de a mozgás a szabad levegőn annyira megerősítette, hogy gyorsan fokozhatta teljesítményét. Most már napi 32 kilométert gyalogol hátán 30 kilogramos podgyászsal. Végigyalogolt Franciaországon és Olaszországon, majd Tripoliszból Fokvárosig áthajózva eddig 21.000 kilométert gyalogolt Amerikában, utközben felolvasásokkal és cikkeket írással keresve kenyerét. Szervezete eközben megerősödött és most kitűnő egészséggel rendelkezik.

— **Halálra gázolta motorosvonat.** Bucarestből jelentik: A Bucuresti—Giurgiu-vasútvonal mentén a motorosvonat halálra gázolta Pusca Grigore 3-as huszárezredbeli katonát, aki a sinek között haladt és nem vette észre a közeledő vonatot.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Március 21, Kedd.
Róm. kat.: Benedek Prot.: Benedek.
Ort.: Cuv. Iacob Izr.: 1 Nisan. R. Ch.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lei.

JÓESTÉT!

BIZTOS SZER

— En ha új könyvelőt keresek, min denekelőtt felszólítom, hogy mutassa meg, hogy tudja kijavítani a hibát, amelyet a könyvben ejtett

— És ha sikerül, felveszi az állásba?
— Ellenkezőleg, ha ügyesen radiroz és javít, elkergetem.

AZ IKREK

Az ikrek boldog papája így sóhajt:
— Ma jó napom van. Egyszerre ordít mind a kettő és nem külön-külön...

— **Ügyeletes gyógyszertárak** Folyó hó 18-tól, szombaton reggeltől folyó hó 25-éig, szombaton reggelig a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér, Demeter, Motilor ut; Somlea, Regele Ferdinand ut; dr. Cseresznyés, Marechal Foch-uea.

— **JÓ ÉS OLCÓS BŐRT ÉS TALPAT** Kozák bőrzületben kaphat. Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— **FELAKASZTOTTA MAGÁT EGY CRAIOVAI KERESKEDŐ**, Craiovából jelentik: Iacob Barman craiovai kereskedő Buzesti-ucca 4. szám alatt levő lakásának padlásán felakasztotta magát és mire tettét felfedezték, már halott volt. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a kereskedő súlyos anyagi gondjai miatt menekült a halálba.

Élénk vérkeringés felüdit a szervezetet. A Diana sóborszesz bedörzsölés élénkíti a vérkeringést; felüdit a testet.

— **RENDELET A HATÁSKÖRÜKET TŰLLEPŐ TANITÓK ELLEN.** Gyulafehérvárról jelentik: Papp Danila tábornok, Marostartomány királyi helytartója sorozatosan panaszot kapott a szülők részéről, hogy egyes elemi iskolákban a tanítók rendkívül brutálisan bántanak a tanulókkal és velük szemben kemény testi fenyegetéseket alkalmaznak. A tartományi helytartó rendeletet adott ki, amelyben utasítja a tanszemélyzetet, hogy az iskolás gyermekekkel szemben türelmesebb és emberségesebb magatartást kell tanúsítani, mert ha határkörüket túllépik és nevelő feladatuk célját eltévesztik, a legszigorúbb megtorló intézkedéseket fogja alkalmazni velük szemben.

— **Tisztelettel értesítjük a n. 6. községet**, hogy a Calea Marechal Foch 1-3 szám alatt bőrkereskedést nyitottunk. Óriási választék bőr, talp és kellékanyagokban. Eladás nagyban és kicsinyben. Legelőbb bevásárlási forrás. Szíves partfogást kér **OPREA SIMIAN FIAI** Râmnicul Vâlcea-i bőrgyár cluj-i lelakata.

— **Nagybőjtői ájtatóságok a szentpéteri templomban.** A szentpéteri egyházközség március 22-től 26-ig lelki gyakorlatot rendez, melynek vezetője P. Gábor Anasztás ferences atya. Az első szentbeszéd szerdán este 6 órakor lesz, a következő napokon reggel 7 és este 6 órakor lesznek a tanítások. Március 22-én, szerdán és március 24-én, pénteken este fél 9 órakor a férfiak részére külön szentbeszédet tart a lelki gyakorlat vezetője. Március 26-án, vasárnap d. e. 9 órakor tartandó ünnepélyes szent misével és közös szent áldozással fejeződik be a nagybőjtői ájtatóság.

Magassarku cipő, mint koronatanu a kártérítési perben

(HALIFAX.) Egy magassarku női cipő állt a bradfordi megyei bíróság asztalán, mialatt Miss Muriel Cattell próbakisasszony kártérítési perét tárgyalta. A bír. és az ügyvédek egymás kezébe adták a cipőt a tárgyalás folyamán.

A csinos, fiatal próbakisasszony 40 font kártérítést követelt egy mozi tulajdonosától, mert a mozi egyik lépcsőjén elesett és megsérült.

Az alperes ügyvédje arra hivatkozott, hogy a baleset oka nem a mozi, hanem a magassarku cipő volt.

— Elismerem, hogy ez a cipő nagyon bájos — mondta, — de nem arra való, hogy lépcsőn járjanak benne.

— **KEDDEN FOLYTATÓDIK AZ 1936. ÉVBEN SZÜLETETT GYERMEKEK SKÁRLÁT ÉS DIFTERIA ELLENI OLTÁSA.** A főorvosi hivatal közlése szerint folyó hó 21-én, kedden a város házában folytatódik az 1936. évben született gyermekek difteria és skárlát elleni védőoltása. A főorvosi hivatal felszólítja a szülőket, hogy gyermekeiket feltétlenül vigyék el a védőoltásokra. Azokat a szülőket, akik nem tesznek eleget a rendelkezések, szigorúan megbüntetik.

— **Világrekord: huszonhat év után érkezett vissza a levelezőlap feladója.** Konstantinábul jelentik: Spiliadi Constantin, az egyik konstancai üzlet tulajdonosa 1913. márciusában levelezőlapot küldött ügyfelének, Stark bukaresti kereskedőnek. Nagy volt a meglepetése, amikor a napokban levelezőlapot kapott, amelyben hosszas vizsgálódás után ráismert arra a lapra, amelyet 1913-ban Bukarestbe küldött. Kiderült, hogy a címzett nem lakott a lapon megjelölt címen, rávezették, hogy azt vissza kell küldeni a feladóhoz, ami — csékelty 26 év után meg is történt.

— **Megölték az ivócimboráit.** Bukarestből jelentik: Tegnap délután az ilfovmegyei Suhatu községben Florea Stan Goganu több társával együtt korcsmai mulatozásból tért hazafelé. Utközben verekedésre került sor, amely alkalommal Florea Stan bottal fejbcsujtatták, aki földre zuhant és néhány perc múlva kisérvetett. A gyilkosok megrémülve tettüknek következményétől, eltűntek. A csendőrség megindította kézrekerítésük végett az eljárást.

— **Minden betegnek saját érdeke,** aki asztmája, tüdő- és a rokonszervek megbetegedése ellen gyógyulást keres, hogy a maga részére használja a több év óta fennálló és kitűnő hírnévnek örvendő Puhlmann et Cie, Berlin 804, Müggelstrasse 25-25-A. alatt levő cég ajánlatát és megrendelje a gratis és franco kápható, képpel díszített orosz broszurját.

— **Véres fegyverlázadás Indiában.** Az indiai Warangalban levő fegyverházban (Heyderabad állam) véres fegyverlázadás tört ki. A lázadók életfogytiglani fegyházra ítélt gyilkosok és rablók voltak. Feltörték zárkaikat, kiszabadították több fegyvertársaikat, majd vasrudakkal és késekkel megtámadták a fegyőröket, akik közül többet lefegyvereztek. Valóságos ütközet fejlődött ki, amelynek során egy fegyőr és három fegyvercseleget, tizenhárom fegyőr és négy fegyvercseleget súlyosan megsebesült.

— **Meteor zuhant a lábuk elé.** Rendkívüli élményben volt része néhány munkásnak Halle közelében, amint munkahelyükről kerékpáron igyekeztek az országuton hazafelé. Hirtelen vakító fénycsóva kíséretében meteor zuhant le előttük és hatalmas dörrenéssel furdított be a földre, erős kényszagot árasztva maga körül. A munkások rögtön odarohantak a lezuhant meteorhoz, amely még erősen izzott és többben közülről örömmel kiáltottak fel, mert a szétfolyt megolvadt fémel aranynak nézték. A meteor összetételét tudományos vizsgálat állapítja majd meg, arányát azonban aligha találják benne.

A szőke Miss Cattell így felelt az ügyvédnek:

— A magassarku cipő feltétlenül hozzátartozik a modern női viselethez. Nekem harminckét pár ilyen magassarku cipőm van és ezután is ezekben fogok járni.

A bíróság a kártérítési keresetet elutasította. Kimondta az ítéletben, hogy magassarku cipőben nem lehet biztonságosan járni a mozi tulajdonosa egyáltalán nem hibás abban, hogy a próbakisasszony a lépcsőn elesett. Ha kevésbé magassarku cipőt viselt volna, valószínűleg nem történt volna vele ez a baleset.

— **Az ókori arcorpor máig megőrizte illómagát.** Athénből jelentik: Delfi környékén folytatott ásások során a klasszikus görög ókorból származó pipere-készletet találtak, amelynek művészi díszítésű agyagedényein és dobozain világosan láthatók a régi hellén divathölgyek által használt kendőzőszerek: illatos olajok, arcfestékek, arcorpor nyomai. Az arcorpor máig megőrizte kellemes illatát.

— **Ahol a tanítók ultimátumát intéznek a kormányhoz.** Bombayből jelentik: Az állami elemi iskolák tanítói ultimátumszerűleg fizetésemelést és hátrálások javadalmazásuk megfizetését követelik a kormánytól. Követelésük visszautasítása esetén április 1-én egynapos tiltakozó bójtot tartanak imádkozással és felvonulásokkal egybekötve.

— **Hétéves „rettegett fasisztavezér”, tollkés, mint fegyver és egyebek.** A Sztalin-féle vörös nagytakarítás egyéb áldozatok híjján most már a takarítók ellen kezd fordulni. A nyugat-szibériai Leninsk-Kuznetzky bírósága a helybéli cseka négy vezetőjét tíz, hét és öt-öt évi kényszermunkára ítélte. Hamis vádak halmozása és hivatalos hatálommal való visszaélés miatt. A vádlottak bevallották, hogy százhatvan iskolásgyermekeket tartóztattak le és ezeket a tizenkétéves „foglyokat” válogatott kínzásokkal annak bevallására kényszerítették, hogy „fasiszta- és Trotzky-párti összeesküvésben” visznek fontos szerepet. Az így kicsikart „beismerő vallomások” alapján a vádlottakat sorra letartóztatták és elítélték személye, ellenségeiket. Az egyik megkínzott tízéves gyermeket annak bevallására kényszerítették, hogy már hétéves korában rettegett fasisztavezér volt. Egy másik tizenéves gyermeket „tiltott fegyverviselés” címén tartóztattak le, mert tollkést találtak zsebében.

— **Franciaországot egyre jobban fenyegeti az elnéptelenedés veszedelem.** Párisból jelentik: A kormány elhatározta, hogy az elnéptelenedés egyre fenyegetőbb veszélyének leküzdése céljából „népesedési főkörmánybiztosságot” állít fel. Az új szervezet, amelyben az érdekelt minisztériumok képviselőin kívül öt különösen illetékes, közéleti személyiség foglal helyet, a kormány új népesedési politikájának gyakorlati végrehajtását ellenőrzi. Egyik feladata az lesz, hogy előkészítse az ország területén élő közel négymillió főnyi külföldi egyén beolvadásával kapcsolatos kérdések megoldását. Az Ordre kimutatása szerint az elmúlt évben Franciaország területén a halálozások száma 43.000-el múlta felül a születések számát.

— **Nyolc perc alatt megivott három liter bort — meghalt.** Göschl Sebő 45 éves pilisborosienői gyárimunkás tegnap este fogadott barátjaival, hogy a rákospalotai állomásnál levő vendéglőben tíz perc alatt megiszik három liter bort. Gröschl megnyerte a fogadást; nyolc perc alatt meg is ivott három liter. Azután az állomásra ment, hogy vonatra szálljon. Leült az egyik padra, ahol rosszul lett. Kihívták az újpesti mentőket, de azok már csak a beállt halált tudták megállapítani.

— **Gunyulódnak a játékkártyák.** Az alsóházban Day munkáspárti képviselő megkérdezte a belügyminisztert, miért nem tiltja el a legújabb amerikai játékkártyák eladását. Angliában, amelyek az angol királyi család és arisztokrácia tagjait guny tárgyává teszik. Geoffrey Lloyd belügyi államtitkár kijelentette, hogy a minisztériumnak tudomása van az új kártyák felől, de nincs törvényes jogköre az eladás eltiltására. A szóbanforgó amerikai játék egyes alakjai a windsori herceget és hercegnét, a Cantebury érseket, Lord Baldwin és a tróniemonarcha körül szerepelt egyéb angol előkelőségeket ábrázolják.

— **Van már tűzálló ruha.** J. Truro angol vegyész bemutatta az aldenhami hadirepülőteren az általa feltalált folyadékot, amely átitatás után tűzállóvá teszi a leggyulékonyabb anyagokat is, beleértve a szöveteket, fát, papírt, stb. A kísérletek során még hegesztőlámpával sem sikerült a folyadékkal kezelt közönséges gyapotot meggyújtani. A feltaláló végül saját öltönyét itatta át a folyadékkal és benzinnel leöntött égő kunyhóba, majd egy lángoló tüllögépbe ment be, anélkül, hogy testén a legcsekélyebb perzselés nyoma látszott volna. A folyadék vegyi összetételét hétepcsétes titokként őrzik.

— **Villámzárás zseb a harisnyán.** A newyorki divathölgyek legújabb találmánya a harisnya felső részében elhelyezett zipzáras zseb, amely állítólag a legalkalmasabb és legbiztosabb hely nagyobb pénzüsszegek, ékszerek és hasonló értékű tárgyak számára. Egy pár zsebes-harisnya ára 500 lej.

— **At akarta uszni az óceánt.** Az angol légiflotta egy 19 éves ujonca tévedésből at akarta uszni az Atlanti óceánt. Thomas Booth az első szabadnapján túlságosan felöntött a garatra. Hazafelé menet a sűrű ködben eltévedt és sehogysem tudta megtalálni kaptáryáját. Egyszerre csak valami vízpartján találta magát. Közvetlenül a laktanya mellett egy kis patak folyik, így az ujonc nem nagyon keresgélte hidat, hanem nekivágott: hogy átgyalogoljon a „patakon”. A beszeszelt fiatalember szorgalmasan gázolt a vízben, majd kénytelen volt uszásra fogni a dolgot, de csodálatosképpen még mindig nem ért partot. Jó óra hosszat uszott már, amikor ereje kezdte felmondani a szolgálatot. Most már kétségbeesetten segítségért kiabált. Szerencséje volt, mert a nagy köd ellenére megtalálta egy kis halászmestertől tudta meg, hogy jó három kilométernyire volt már a parttól — úban Amerika felé.

— **Majdnem örökéletű harisnyát találtak fel.** San Franciscoból jelentik: A most megnyitott Golden Gate Exposition-on a világhírű Du Pont vállalat bemutatta a legújabb találmányát a „majdnem örökéletű harisnyát”. A nagy amerikai vegyészeti gyár laboratóriumában már évek óta dolgoztak ezen a találmányon, míg most végre sikerült egészen újfajta műselymet, a Nylon-t előállítani. A Nylon rendkívül finomszálú anyag, de ennek ellenére szinte elpusztíthatatlan. A találmányról már régebben is beszélték és megjósolták, hogy forradalmat fog jelenteni a harisnyáiparban, mert az Amerikában eddig használt japán selymet teljesen ki fogja szorítani. Most a jóslat kezd teljesedésbe menni, mert a Du Pont vállalat hatalmas gyártelepet épített a Nylon-harisnyák tömeggyártására. Az újfajta harisnya párja egy dollárba fog kerülni. A San Francisco Chronicle beszámoló arról, hogy az új harisnyát már a gyakorlatban is alaposan kipróbálták. Gondos vigyázat mellett a Nylon harisnyát öt hónapig lehet hordani, még ha a viselője állandóan hordja is. Nyugodt lehet azonban az is, aki nem tud vigyázni a harisnyájára, mert a legkíméletlenebb strapa mellett is legalább nyolc hétig tart el a harisnya. Az amerikai nők úgy pusztítják most a harisnyát, hogy egész vagyont tesz ki harisnyaszámlájuk. „A majdnem elpusztíthatatlan harisnya” kétségkívül jelentősen könnyíteni fog a férjek költségvetésén.

24 óra rendőrségi krónikája

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Vécsey Ferenc Regele Carol II. ut 40. szám alatt lakó kőművesmester ellen közbotrány és kihágás címén a rendőrség eljárást indított. Vécsey Ferenc az éjszaka erősen ittas állapotban hazafelé igyekezve, lakását a szomszédban levő leányotthon épületével tévesztette össze, ahol erősen dörömbölt, hogy engedjék be. Minthogy a dörömbölést félórán keresztül ismételte, a szomszédok felriadtak álmutból és az egyik rendőrt telefonált. A kiszállott rendőrségi közeg Vécseyt előállította a kvesturára. Kihallgatása után szabadon bocsátották, de az eljárás folyamatban van ellene.

RÉSZEK SOFÓR A VOLÁN MELLETT

A formalmi ügyosztály egyik rendőr-mestere tegnap estefelé az Unirii-téren megdöbbenve vette észre, hogy a nagy sebességgel rohanó gépkocsisofőrje részeg. Nyomban megállította a gépkocsit és Orbán Ferenc nevű Albineu-ucca 62. szám alatt lakó sofőrt bekísérte a kvesturára, ahol kijózanodásáig őrizetben tartották. Orbán Ferenc kihallgatása még folyamatban van.

VEREKEDÉSEL FÜSZERELT ÉJSZAKAI BOTRÁNY

Mára virradólag súlyos kimenetelű verekedés játszódott le a város háza közelében. Nemes Ferenc, Iuliu Maniu-uccában lakó szolgáló megátámadta Gyórfi Ferenc Ciordas-ucca 1. szám alatt lakó székelylegényt és súlyosan megverte. A két fiatal ember között valami leányügyből régi harag áll fenn. Az éjszaka, amikor Gyórfi Ferenc hazafelé igyekezett, haragosa, Nemes Ferenc megelése útját és így vett „elég-tételt” magának, azután pedig nyomtalanul eltűnt.

TÜZ

Vasárnap este a General Poetas-ucca 20. szám alatt tűz ütött ki. A 20. szám alatti ház szomszédjai és lakói este 7 és 8 óra között megrémülve látták, hogy Marmostein Márk egyik szénakazalja lángokba borult. A tűznyelvek hamarosan annyira elharapódtak, hogy már a közeli melléképületekre is átcsaptak. A kihívott tűzoltók és rendőrségi osztagok a veszedelmes terjedő tüzet nagy erőfeszítéssel eloltották, úgy, hogy a kár csak 6—7 ezer lej. A kiszállott rendőrbizottság eddigi megállapítása szerint a tüzeset Marmostein valamelyik ellenségének a művel volt. A rendőrség bünyügyi osztálya ebben az irányban folytat erélyes nyomozást.

LETARTÓZTATOTT TOLVAJ

A rendőrség bünyügyi osztályának közegei az éjszaka folyamán razzia során letartóztatták az egyik lebuji Kis József Chintaului-uton lakó fiatal gonosztevőt, akit sorozatos lopásokkal gyanúsítanak. A fiatal veszedelmes tolvaj kihallgatása folyamatban van.

A MALOMÁROKBA ESETT AZ ISMERETLEN FÉRFI

Az éjszaka 4 óra tájban a járőrelők Cheiches közrendőrt, aki a Mihai Viteazul-téren teljesített szolgálatot, arról értesítették, hogy a főposta hátmögötti tyukpiacon egy falusi közepkoru, bundásöltözötű férfi a Kisszamos medrébe esett és a hullámok nagy sebességgel sodorják. A rendőr azonnal a Malomárok partján a vizebeesett férfi után kutatott, de nem talált rá. A közrendőr telefonon értesítette felebbvalóit, akik szintén bevezették a nyomozást, de a Malomárokba esett férfit nem sikerült megtalálni.

— **HIVATALOS JELENTÉS A LEGUTÓBBI MINISZTERTANÁCSRÓL.** Bucurestiből jelentik: Március 16-án délután 6 órakor Armand Calinescu elnökletével minisztertanácsot tartottak. Grigore Gafencu külügyminiszter beszámolt a legutóbbi nemzetközi eseményekről. A miniszterelnök tájékoztatót adott a foganatosított intézkedésekről. A minisztertanács ezután több törvényjavaslatot hagyott jóvá.

Egyhangúlag megszavazza az amerikai szenátus a semlegességi törvényt megszüntetését

Bulgária és Törökország barátságát a béke biztosítását szolgálja — A Chanterbury-i érsek és beszéde a legutóbbi közép-európai eseményekről — Tiszteletes békét kér a spanyol köztársasági kormány

(ZÁGRÁB.) Kostics, a horvát parasztpárt főtitkára, néhai Radics István, a parasztpárt volt vezérének veje vasárnap Londonba utazott. Hir szerint utazása összefügg a közép-európai politikai helyzet kiéleződésével.

TÖRÖKORSZÁG ÉS BULGÁRIA BÉKEPOLITIKÁJA

(ANKARA.) Kiosseivanoff, bolgár miniszterelnök tudvalevőleg néhány napig a török fővárosban tartózkodott. Itt hosszasan tárgyalt a miniszterelnökkel és külügyminiszterrel is. A tárgyalásokkal kapcsolatban a török és bolgár hivatalos jelentés az alábbiakat közli:

„Kiosseivanoff bolgár miniszterelnök megbeszélései a legbarátságosabb légkörben folytak le. Megállapítottuk, hogy azok a kapcsolatok, amelyek Bulgáriát Törökországhoz fűzik, a legmelegebbek és a legszívélyesebbek. Következményeikben nem csak az érdekelt Balkán-államok, de az egész világ békéjére is kihatnak. Az egymást követő európai események súlyosan érintik a balkán-népek békéjét is. Az a célunk tehát, hogy a veszedelmet elháríthassuk. Elhatároztuk a béke minden eszközzel való fenntartását, amelyet a török-bolgár baráti kapcsolatok is nagyban elősegíthetnek.”

TUKA BUDAPESTEN

(BUDAPEST.) Ismeretlen forrásból származó hírek szerint Tuka Béla, Szlovákia belügyminisztere állítólag Budapestben tartózkodik. Ezt a hírt azonban egyelőre még nem erősítették meg.

NORVÉGIA SEMLEGES

(OSLÓ.) Hambro, a norvég parlament elnöke tegnapi beszédében foglalkozott azokkal a kijelentésekkel, amelyek az angol alsóházban hangoztak el és amelyek az északi népek szabadságával és függetlenségével foglalkoztak. Hambro kijelentette, hogy Norvégia, mint a multban, a jövőben is változatlanul ragaszkodik semlegességi politikájához, mert csak ilyen módon szolgálhatja az európai népek biztonságának ügyét.

A LITVÁN KÜLÜGYMINISZTER BERLINBEN

(BERLIN.) Kobrisich József, litván külügyminiszter vasárnap Rómából jövet Berlinbe érkezett. A litván külügyminiszter látogatást tett a német birodalmi külügyminisztériumban. Utjának céljáról azonban semmiféle értesülés nem szivárgott ki.

„TISZTESSÉGES BÉKÉT...”

(VALENCIA.) San Serova, a köztársasági nemzetvédelmi tanács külügyminiszteri államtitkára tegnap rádióbeszédet intézett a spanyol néphez. Előadta, hogy a köztársasági kormányának az a célja, hogy tiszteletes békét kössön Franco tábornokkal. Ennek a békének csak egyetlen célja lehet, hogy szolgálja a spanyol nép ügyét. Nincs sem baloldali, sem jobboldali nemzet, csak egységes spanyol nemzetről lehet szó. Erős és nagy nemzet csak akkor lehet a spanyol nép, ha fátlyolt borít a történetekre és összefogva egységesen száll szembe minden idegen beavatkozási kísérlettel szemben. Az államtitkár a továbbiakban hangzott a még, hogy abban az esetben, ha a köztársasági kormány békekísérlete hiábavalónak mutatkozna, akkor folytatni fogják tovább az ellenállási harcot. Erre minden lehetőségük meg van.

AMERIKA FELFÜGGESZTI A SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNYT (WASHINGTON.) Politikai körökben

nagy feltűnést keltett Pittman szenátornak, a szenátus külügyi bizottsága elnökének javaslata. Pittman a parlament elé terjesztett javaslatában az eddigi semlegességi törvényt felfüggesztését indítványozta. Ennek első következménye az lenne, hogy Anglia és Franciaország korlátlan lehetőséget kapna hadiszerek vásárlására az Észak-amerikai Egyesült Államok területén. Beavatottak úgy tudják, hogy Pittman indítványa az első lépés abban az irányban, hogy a semlegességi törvényt végleg megszüntessék. Jól informált források szerint úgy a képviselőházban, mint a szenátusban számbajöhető ellenzékétől nem kell tartania. Eppen ezért Pittman nem is indokolta meg indítványát részletesen, mert azok az események, amelyek nemrég a nemzetközi politikában lejátszódtak, éppen eléggé beszélnek önmagukért. A hangulat meg

változását jellemzi az is, hogy Taft republikánuspartii szenátor is teljes mértékben helyeselte Welles külügyi államtitkár élehangu támadását Németország ellen.

A CHANTERBURYI ÉRSEK A „KIHIVÁS” ELLEN

(LONDON.) A chanterburyi érsek Sheristokban nagy beszédet mondott. A hercegérsek hangsúlyozta, hogy az a kihívás, amely most bizonyos hatalom részéről Közép-európában történt, veszélyezteti a civilizációt és a kulturát. A kihívás minden nemzet békéje ellen szól. Eppen ezért magától értetődik, hogy a szabadságukra és függetlenségükre féltékeny népek mindent megfognak tenni, hogy még kellő időben lefognak azt a kezet, amely veszélyezteti nemcsak Európa, de az egész világ békéjét és nyugalmat.

Tömegesen érkeznek Romániába a szlovákiai és kárpátaljai cseh menekültek

Kolozsvár városa meleg vendégszeretettel fogadja a hontalanokat, akiknek részere szállást, ételmelet és segélyt adott

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A nemzetközi eseményekkel, illetve a Csehszlovákia helyzetében bekövetkezett változásokkal kapcsolatosan Szlovénia és Kárpátalja területéről tömegesen menekültek el a cseh és a rutén katonák, valamint a cseh köztisztviselők és azok családtagjai. A cseh haderő tagjai, valamint a cseh állami és köztisztviselők — mint ismeretes — kormányuktól utasítást kaptak, hogy ne fejtsenek ki semmiféle ellenállást a bevonuló csapatokkal szemben. A kormányutasítás következtében — amint azt Volosin apát, Kárpátalja volt miniszterelnöke a sajtó részére adott nyilatkozatában is kifejtette — lehetetlenné vált minden sikeres ellenállás és a cseh hadsereg tagjai, a cseh tisztviselők és közalkalmazottak tömegesen voltak kénytelenek elhagyni szolgálati helyüket és elmenekülni. Nagyrésztük Lengyelország felé vette útját, de a menekültek egész tömege érkezett Romániába is, ahol megértő vendégszeretettel és szívélyességgel fogadták a hontalanná vált embereket.

MENEKÜLTEK KOLOZSVÁRRA

Kolozsvárra tegnap több különvonat érkezett a szlovákiai és kárpátaljai menekültekkel, akiknek nagy része tényleges katona, csendőr, katonatiszt és volt állami tisztviselő. A menekültvonatokkal érkezett Kolozsvárra a 46. cseh gyalogezred legénysége, egy ezredes, egy alezredes, két őrnagy és 23 főtiszt vezetésével. Dr. Bornemisa Sebastian polgármester a tegnapi napon többször személyesen is kint volt az állomáson és gondoskodott arról, hogy a hontalanok vált menekültek megfelelő elszállásolást és ételmezést kapjanak. A menekültek iránt a város közönsége részéről is — nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül — az emberi nemes érzés osztatlanul nyilvánult meg. A menekülteket téval, forró levestel, ételmiszerekkel, kenyérral és szeretetadományokkal látták el, a város vezetése pedig a különböző iskolákban és középületekben gondoskodott részükre megfelelő elszállásolástról. A nemesszivű jótékonykodók között tevékenyen működött közre dr. Ábrahám

Lajosné, aki megértő szeretettel látta vendégül menekülő honfitársait. A menekültek között nagyon sok asszony és gyermek is van, akik iránt osztatlan részvét nyilvánul meg és akiknek felsegélyezésére a különböző kolozsvári jótékony egyesületek is akciába léptek. A menekültek egy részét Nagyszebenbe, illetve a kisebb erdélyi városokba helyezik el, amíg helyzetük végleges tisztázást és megoldást nyer.

— **A Romániai Magyar Népközösség keretében gróf Haller István intézi a Szövetkezeti ügyeket.** Lapunk tegnapi számában beszámoltunk a Magyar Népközösség szervezőbizottságának üléséről és közöltük azoknak a névsorát is, akiket gr. Bánffy Miklós, a Romániai Magyar Népközösség elnöke a különböző szakosztályok vezetésére kijelölt, illetve ideiglenes megbízatással felkért. Megírtuk, hogy az egyes szakosztályokon belül minden odátartó fontosabb kérdésnek külön előadója lesz. Tudósításunkból kiharadt a közgazdasági szakosztály tevékenységével kapcsolatosan az, hogy ennek a szakosztálynak a keretében a szövetkezeti ügyeket gróf Haller István intézi, illetve ő kapott megbízást gróf Bánffy Miklós részéről a magyar szövetkezeti ügyek intézésére.

— **Hirschler József dr. emlékezete.** Kegyelettel emlékezett meg a Marianum az intézet megalapítójának, a boldogemlékü dr. Hirschler József prelátus, plebános névnapjáról. A névnap alkalomával vasárnap az intézet benlakó vendégei Kornélia tisztelendő főnöknő vezetésével a Schultz-féle kriptában elhelyezett koporsót tavaszi virágokkal, ibolyával, hóvirággal borították el és gyertyát gyújtottak. A kriptánál dr. Kende János marianumi tanár imát mondott. Hétfőn reggel a Marianum dísztermében gyászmisét mondják, amelyen az intézet tanári kara és a vendékek vettek részt. A kegyeletos megemlékezésre az intézet meghívta az elhunyt főpap nővérét, Hirschler Irmat, aki fájó lélekkel jelent meg az elhunyt kirjánál.

Levél az írásról

Írta: Zsögön Zoltán

Kedves Barátom!

Megható a restelkedés, midőn kérdés: nem itéllek-e el, hogy te ezideig semmi oldalról sem hallottál olyasféle panaszt, mely a betűző kiejtés miatt élő beszédünk eredeti hangzásának veszedelméről szólna? Pedig figyelmesen olvastál minden kifakadást a különböző nyelvhasználati hibák ellen.

Igy a folyóiratokon kívül átnéztél a legújabbban megjelent „zakkönyveket, amilyen a dr. Dengl egyetemi tanár vaskos műve, a „Magyar nyelvhelyes-ségről“ és Halász Gyulának „Édes anya nyelvünk“ című munkája is.

Hát, kedves barátom, emiatt veled együtt szintén szégyenkezhetném, mert én sem tudok ilyen panaszról. De nyugtatlak, hogy restelkedésre — sajnos — nincs okunk. A nyelvrontásról, mely a rossz iskolázás révén a betűszerinti kiejtéssel került forgalomba, csakugyan nem írt még senki egy szót sem.

Ma is egyedül én hullatok könnyet érte. De ha kihullatnám miatta a két szemem — úgy látszik — akkor sem hatódnak meg nagyon az illetékes szak tekintélyek. Ők így tanulták a kiejtést, ahogy van, az első elemtől, a bölcsőtől kezdve; hát így is gyakorolják — a korszokig.

Minden ember azt a környezetet — legjobbnak, amelyben született és felnőtt. Birálni eszébe sem jut. Hogy láthatná meg annak hibáit?

Aki például egész életén át jegyzőkönyvet vezet, „Mely felvételik“ — legkevésbé gondol arra, hogy az nem is könyv, hanem csak egyszerű feljegyzés, tényleírás; se nem vezetik, mint a vakot; nem is veszik fel (szenvédő alakban — pláne — felvételik), hanem éppen letéve írják. Bármily észszerűtlenség, mégis ily kitételekkel vezetnek tovább a világ végéig.

Jut-e eszébe valakinek ezeken a jegyzőkönyvi „szokványokon“ változtatni: „Kelt, mint fent“, vagy: „Tudomásul szolgál“ stb.? Se tankönyvszerző, se hatóság, se miniszter, se Poncius Pí látja, nem eszmél-e brutális magyartalanságokra. Csak írják tovább. Mert így szokás. S az ember a legcsökönyösebb lelkes állat. A szokás vackából nem lehet kihuzni kötéllel sem.

Csak hogy itt most nem jegyzőkönyvi formákról, kicsinyes idegenszerűségekről van szó. Végzetesebb, nem kívülről ható, hanem belső szervi baj fenyegeti nyelvünket. „Bennetermő férgek“ — kel, saját betűinkkel etetjük meg az eredeti beszédnyelvet.

Rá kell döbbennie a „nyelvében élő nemzet“-nek valahára, hogy mesterséges ortográfiánk egy évszázad óta többet ártott a magyar kiejtésnek, mint minden idegenszerűség együttvéve.

Elképedéstől, ahogyan iskolázott emberek kiejtik a Révai betűbilincsebe vert drága magyar szót.

Vajon ki látta ezt a veszedelmet a tudósok és egyáltalán a tanultabb egyének közül?

Milyen jó, hogy te, barátom, te legalább érdeklődöl e szomorú tény iránt és kérdés: Mikép lehetne tehát írásunkat odamódosítani, hogy az eredeti, hagyományos élő kiejtés e miatt hamisítást, vagy éppen végzetes romlást ne szenvedjen?

Ennek volna egy fél (ahol a kecske is, a kaposzta is) és egy teljes, gyökeres megoldási módja, (ahol a régi tudakosságból csak a kellemetlen emlék maradna meg.)

Az első mód a Révai-féle mesterséges, származtató alap meghagyásával csupán a szótagolásban kívánna módosítást. Lássuk, hogyan.

Az Akadémia utasítása szerint bizonyos betűcsoportokat a szóban — akár röviden, akár hosszán —, de egyetlen hanggal kell kiejteni. Így tehát nyelvünkben nemcsak kétjegyű, hanem — amiről az iskola eddig tudomást sem szerzett — három, sőt négyjegyű mássalhangzók is vannak. Például a tsz, dsz, gysz, mind tiszta c-nek ejtendő.

Kerékpáron a világ körül

Nemrég érkezett vissza Londonba a 26 éves Allan Pendlebury, aki két év alatt 25.000 angol mérföldnyi utat tett meg a világ körül. (A hajókon megtett utak nem szerepelnek ebben a számban.)

Pendleburynek természetesen sok ka landja volt. Kétszáz angol font volt a zsebében, amikor két évvel ezelőtt utnak indult. Az angol nyelven kívül nem beszélt más nyelvet, de a beutazott országok nyelvéből ezt a három szót mindig megtanulta: „kenyér, víz, aludni.“ Ezzel a nyelvismerettel, mint mondja, mindenütt nagyszerűen boldogult. A különböző országok rendőreivel is barátságos viszonyban állt s megbarátkozott még a perzsa utonállókkal is, akik megtámadták Pendlebury Ke-

let országútaival nincs megelégedve, különösen azokkal elégedetlen, amelyek hegységeken vagy sivatagokon haladnak át. Bagdadban kijelentették előtte, hogy ő az első európai, aki kerékpáron utazott keresztül a sivatagon. Néhány mérföldnyire a város előtt szorult vil ar lepte meg s ő már kételkedett abban, hogy valaha is célhoz ér. De az arabok, akikkel az uton találkozott, felajánlották neki kocsijukat, ő azonban visszautasította ezt a szivességet, mert megfogadta, hogy a szárazföldön csak kerékpáron utazik. Allan Pendlebury nagyon meg van elégedve élményeivel és tapasztalataival. Azt állítja, hogy többet tanult, mintha elvégezte volna az egyetemet.

A meztelen táncosnőcsoport nem szerepelhet a newyorki kiállításon

(NEWYORK.) A newyorki világkiállítás egyik vonzóerejének tervezték Sally Rand világhírű meztelen táncosnő és társulatának fellépését. A hatóságok azonban nem engedélyezték a nudista táncosnő és csoportja szereplését.

Sally Rand és társulata, amely fiatal nudista táncosnőkből áll, hónapok óta a nézők tömegét vonzza San-Francisco-ba, ahol a társulat egy kiállítás keretében lép fel. Amikor Sally Rand megtudta, hogy newyorki fellépését nem akarják engedélyezni, személyesen ut-

azott Newyorkba, hogy meggyőzze a világkiállítás rendezőit. Lépése nem járt sikerrel. Az újságíróknak, akik kérdést intéztek hozzá ebben az ügyben, a nudista táncosnő kijelentette, hogy fellépésüket Eleanor Holm tisztességtelen konkurenciája gáncsolta el. Eleanor Holm ugyanis egy női uszókból összeállított csoporttal fog szerepelni a világkiállításon.

— Ugy látszik félnek tőlünk, igazán nudistáktól — mondotta Sally Rand. Majd büszke mosollyal tette hozzá:

— Annál rosszabb Newyorknak...

Férfiöltöny, felöltők

a legegységesebb kivitelben és a legolcsóbb árakban

féligkész öltönyök méret után 8 óra alatt.

Sportnadrágok 325-től feljebb.

WURZEL

férfi-konfekció és uridivai-üzletében. Cluj, Cal. Begele Ferdinand 14., (Meinl kávé-üzlet mellett.)

Chevalier és Gracie Fields megismerkedik egymással az éteren át

(PÁRIS.) Az angol és francia rádió is belekapcsolódik azokba a nagy ünnepegekbe, amelyek Lebrun francia köztársasági elnök londoni látogatása alkalmából fognak lezajlani. Néhány nap múlva száll hajóra Lebrun, hogy meglátogassa VI. György angol királyt. Ebből az alkalomból a francia és angol rádióállomások közös programot fognak adni. Még pedig rendkívül érdekes programot.

Sokmillió hallgatóság előtt az angolok nemzeti büszkesége, Gracie Fields, a híres dalénekesnő egyórás beszélgetést fog folytatni Maurice Che-

valier-val, Gracie Fields a londoni rádió stúdiójából fog szólni a Csatornán túlra Maurice Chevalier-hoz, aki viszont a párisi rádió stúdiójából válaszol a művésznőnek. A két rendkívül népszerű sztár rádió keresztül fog megismerkedni egymással. Eddig csak egymás híre hallották.

Chevalier francia udvariassággal fogja a rádió keresztül örömet kifejezni afölött, hogy ismeretséget köthet azzal a nővel, akiről egy tavalyi „népszavazás“ megállapította, hogy Shakespeare-rel és Nelsonnal együtt ő képviseli legjobban az angol birodalmat.

De hogyan, ha a szót ily elválasztással visszük át a másik sorba: két-szer, harmad-szor, négy-szer?

Ó, ezen már igen könnyen és régen is elhetett volna segíteni. Ha tagolásnál úgy csoportosítják a többjegyűeket is mint a kétjegyű mássalhangzókat: ké-tszer (cer), harma-dszor (cor), né-gyszer. Lám, még a gyermek is milyen helyesen olvashatná: kéccer, harmac-cor, néccer.

Háromjegyű mássalhangzós szó tagolására már az Akadémia is példáz egy esetet, midőn ezt így választja el: lán-dzsa, nem pedig így: lán-dzsa.

E kis változtatással egyszerre megszűnnék a betűző kiejtés veszedelme. Am a helyesírás, elsajátítása akkor sem lenne könnyebb és általánosabb.

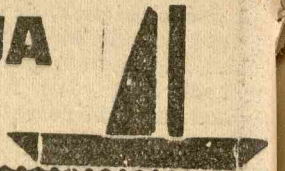
Mindkét bajon azonban egy csapásra lehetne segíteni azzal a másik, radikális módszerrel, melynek Versegly volt harcosa: Ugy írjuk a szót, ahogy irodalmilag ki kell ejteni!

Bizom abban, hogy akadnak világos fejű, önálló tudósok, akik a meddő nyelvészkedés hagyományain túl vállalni fogják az égető kérdés megoldását.

És szüntelen felebbezek az elfogulatlan, haladó tudományos világhoz. Kérem a perújítást. Az ipszilonisták és jottisták harcában a tudákos elfogultsággal hozott ítélet megsemmítését. Követtem annak megállapítását, hogy másfél évszázad óta helyesírásunk egy lépést sem haladt előre, csak aprólétszámokban poshadt, amíg ősi kiejtésünket a betű veszedelme fenyegeti.

Ítéletért felebbezek a józan közvéleményhez is: A nyelvhasználatban az élő beszéd-e fontosabb, vagy a holt írás? Az írásnak kell-e a kiejtéshez időmúlnia, mint fényképnek az élő valósághoz? Vagy a lelkes, természetes szónak kell elsorvadnia a tudákos, lelketlen, nyomorult betű miatt?

A BORZALMAR HAJÓJA

ÍRTA: E. A. RODRIGUEZ

(36.)

— Nos, mit üzent Ling? — türelmetlenkedett az álarcos.

— Azt, hogy szeretne találkozni veled a pokolban.

A lélekzetem elállt. A kínai most egészen más hangon beszélt. Görnyedt háta kiegyenesedett, kezében revolver csillogott. A pókhálószerű rancok alatt egyszerre felismertem Quen vonásait. A fekete kalóz az ajtó felé hátrált. A revolvereső fenyegető félkört irt le a levegőben.

— Lépést sem tovább!

Quen jobbában a revolvért tartotta, balkezevel pedig egy kést húzott elő. A padhoz hátrált, de tekintetét pillanatra sem vette le ellenfeléről. Néhány gyors metszéssel átvágta kötelékeit.

— Gyorsan reteszeljétek el az ajtókat!

Sietve teljesítettük kívánságát. Az egyik ajtón nem volt retesz, de a kulcsot kétszer is megfordítottam a zárban. Egyelőre biztonságban voltunk. Szerencsére a rettegett kalózvezér alapjában gyáva volt, nem mert mozdulni és rémülten meredt a detektivre.

— Lépjen ki az erkélyre! — vezényelte Quen.

— Parancsolja meg az embereinek, hogy hozzák fel a leányt. Ha mást mond, lelövöm!

Az álarcos, habozás nélkül teljesítette a parancsot. Néhány szót lekiáltott az udvarra, azután Quen utasítására visszajött a szobába. Kis idő múlva kopogtattak az ajtón.

— Parancsolja meg embereinek, hogy húzódjanak el az ajtótól — suttogta Quen és pisztolyát a fekete kalóz hátra szorította. Bull csak egy arasznyira nyitotta ki az ajtót, azután hirtelen kinyitotta. Mary belépett a szobába. Bull villámgyorsan elreteszelte az ajtót. Mary sápadt, megkínzott arcán mosoly futott végig, mikor megpillantott minket. Levetttem kabátomat és a lány födétlen vállára terítettem.

— Elismerem, hogy önök győztek — szólalt meg az álarcos.

— Tárgyaljunk.

Quen legyintett.

— Az épület köré kordont vontak a rendőrök. Senki sem menekülhet. Ha jelt adok, a rendőrök azonnal támadnak.

— Az embereim pedig védekezni fognak — mondta a fekete kalóz.

— Mire a rendőrök ide behatolnak, önök már rég halottak.

— Az nem olyan biztos, — csattan fel Bull, aki időközben egy revolvért kapott a detektivtől.

— Szeretném látni azt az embert, aki ide beteszi a lábát... Először is téged küldenék a másvilágra, sárga kutya... És most le azzal az álarccal.

A fekete kalóz rémülten hátrált, de Bull utolérte és egyetlen rántással letépte álarcát... Alig tudtam elfojtani meglepett kiáltásomat... Ferdevágsú szemekre és kiálló pocacsontokra számítottam és legnagyobb meglepetésemre egy simára borotvált fehér arc meredt rám... Egy európai ember arca... Egyedül Quen nem mutatott meglepetést. Figyelmesen nézte a leálcázott ember arcát, mintha minden egyes vonást örökre az emlékezetébe akarná vétni.

— Sohasem gondoltam volna, hogy a hirhedt kalóz fehér ember — mondta Bull.

(Folytatása következik.)